
Landsmøtet Sakspapir

Møtedato 21.04.2016-24.04.2016
Ansvarlig Sentralstyret
Saksnummer LM6 05.04-16
Gjelder Utdanningspolitisk plattform

1 UTDANNINGSPOLITISK PLATTFORM

2 Vedlegg i saken:

- 3 1. Gjeldende utdanningspolitisk plattform
- 4 2. Sentralstyrets forslag til endringer
- 5 3. Guide – Ord og uttrykk brukt i plattformen – *kun elektronisk*¹
- 6 4. Plattform som innstilt av sentralstyret – *kun elektronisk*²

7 FORMÅL

8 Revidere Norsk studentorganisasjons (NSO) utdanningspolitiske plattform.

9 SAKSPRESENTASJON

10 Utdanningspolitisk plattform er en av seks politiske plattformer i NSO. De politiske plattformene
11 legger grunnlaget for hva NSO mener på de ulike fagområdene, som velferd, utdanning og
12 internasjonalt arbeid. Det er utdanningspolitisk plattform som legger grunnlaget for hva NSO
13 mener om det fagpolitiske i høyere utdanning. Før selve saken presenteres er det to ting det er
14 viktig å merke seg:

15
16 **Levering av endringsforslag:** Det er dagens plattform som legges til grunn for behandlingen. Det
17 betyr at eventuelle endringsforslag må leveres på denne, og med henvisning til linjenumre i
18 dagens plattform. Det er altså ikke mulig å levere endringsforslag på endringsforslagene
19 sentralstyret har innstilt på.

20 Vedlegg

21 Vedlagt sakspapiret ligger tre dokumenter.

- 22 • **Gjeldende plattform:** Dette er dagens utdanningspolitiske plattform. Denne ligger til grunn
23 for behandlingen på landsmøtet. Endringsforslagene referer til linjenummer i dette
24 dokumentet, slik at det skal være enkelt å se hvor sentralstyret ønsker å gjøre endringer.
- 25 • **Endringsforslag innstilt av sentralstyret:** I dette dokumentet ligger alle
26 endringsforslagene sentralstyret har innstilt på. Disse forslagene skal landsmøtet ta stilling
27 til. Disse er listet opp etter linjenummer, slik at de følger dagens plattform.
- 28 • **Guide til utdanningspolitikk:** Denne guiden tar for seg flere konsepter og begreper det
29 kan være nyttig å lese litt mer om når man skal ta stilling til hvilke endringer landsmøtet

¹ Guide – Ord og uttrykk brukt i plattformen: <http://student.no/content/uploads/2016/01/LM6-05.04-16-Utdanningspolitisk-plattform-Vedlegg-3-Guide.pdf>

² Guide – Plattform som innstilt av sentralstyret: <http://student.no/content/uploads/2016/01/LM6-05.04-16-Utdanningspolitisk-plattform-Vedlegg-4-Plattform-SST.pdf>

30 ønsker å gjøre i plattformen. Dette er et verktøy som kan brukes ved behov for mer
31 informasjon om ulike ting som omtales i plattformen og i de ulike endringsforslagene.
32 • **Helhetlig plattform med sentralstyrets innstilte endringer:** Dette dokumentet viser
33 hvordan utdanningspolitisk plattform vil se ut om flertallets innstilling går gjennom. Der hvor
34 det er sendt videre forslag som må settes opp mot hverandre presenteres disse i
35 dokumentet som ulike alternativer.

36 **Politiske plattformer og andre dokumenter i NSO**

37 Utdanningspolitisk plattform brukes aktivt av tillitsvalgte i organisasjonen, og danner grunnlaget for
38 hva NSO mener om høyere utdanning i møter, høringer og lignende. Plattformen kan derfor sees
39 på som et verktøy for organisasjonen til å styre hva tillitsvalgte oppnevnt i eller på vegne av NSO
40 må basere seg på når de møter og representerer på vegne av organisasjonen. NSO har også et
41 prinsippprogram, som skal revideres på dette landsmøtet. Det er det øverste dokumentet i
42 organisasjonen, og det er her NSOs viktigste prinsipper fastsettes. Dette dokumentet står over alle
43 andre dokumenter i organisasjonen. Utdanningspolitisk plattform må derfor holde seg innenfor de
44 rammene prinsippprogrammet legger.

45
46 NSO har også flere politiske dokumenter og resolusjoner. Disse omhandler konkrete tema innenfor
47 ulike områder, som for eksempel skikkethet. Disse dokumentene skal utdype politikken til NSO på
48 området de tar for seg. Det er derfor ikke nødvendig og gå i detalj på alle områder i
49 utdanningspolitisk plattform. Plattformen tar altså for seg overordnet politikk på området, mens de
50 politiske dokumentene og resolusjonene fyller ut dette. I vedtektene kan man lese følgende om de
51 politiske plattformene:

52 **§ 3.1.5 Politiske plattformer**

53 *Politiske plattformer utdyper og definerer organisasjonens politikk på avgrensede saksfelt,*
54 *og skal være i tråd med prinsippprogram. Øvrige politiske vedtak fattet av sentralstyret,*
55 *arbeidsutvalget eller andre organ skal være i tråd med de politiske plattformene der disse*
56 *finnes.*

57 *De politiske plattformene skal opp til ny behandling innen tre år etter siste behandling på*
58 *landsmøtet.*

59
60 Utdanningspolitisk plattform ble sist revidert i 2013. Da vedtok Landsstyret (nå sentralstyret) den
61 plattformen som brukes i dag. I 2015 ble det gjort et vedtak som fører til at de politiske
62 plattformene nå skal behandles av landsmøtet. I vedtektene står det følgende om behandling av
63 politiske plattformer:

64 **§ 3.1 Styringsdokumenter som vedtas av landsmøtet**

65 *Dokumenter som er vedtatt av landsmøtet er overordnet dokumenter vedtatt av alle andre*
66 *organer i organisasjonen. Sentralstyret innstiller på alle saker til landsmøtet med unntak av*
67 *de som har egne saksforberedende komiteer/grupper.*

68 *Landsmøtet vedtar følgende dokumenter:*

- 69 • *Vedtekter*
- 70 • *Prinsippprogram*
- 71 • *Handlingsplan*
- 72 • *Rammebudsjett*
- 73 • *Politiske plattformer*

74
75 Det er da landsmøtet som skal vedta eventuelle endringer i dagens plattform, basert på en
76 innstilling fra sentralstyret.

77 **Proessen frem mot landsmøtet**

78 Arbeidet med å revidere utdanningspolitisk plattform har pågått siden sommeren 2015. Fag- og
79 forskningspolitisk komite (FFPK) har i henhold til mandatet vedtatt av sentralstyret, bistått AU i
80 arbeidet med å oppdatere utdatert politikk i plattformen denne høsten. I denne perioden ble det
81 også sendt ut to høringer til organisasjonen om plattformen. Komiteen leverte sine forslag til
82 endringer i plattformen til arbeidsutvalget rundt årsskiftet. Etter dette har arbeidsutvalget hatt flere
83 runder med drøftinger, før de innstilte på sine endringer til sentralstyret. Plattformen ble så løftet til
84 behandling til sentralstyret, som har innstilt til landsmøtet. De endringsforslagene som nå ligger
85 vedlagt er de endringene sentralstyret mener bør gjøres i dagens plattform.

86 **Behandling av utdanningspolitisk plattform**

87 Siden behandlingen av politiske plattformer nå er flyttet til landsmøtet, er det gjort noen endringer i
88 måten revidering av plattformene foregår på. Sentralstyret har innstilt på at den gjeldende
89 plattformen skal ligge til grunn for behandlingen, og at eventuelle endringer må gjøres ved å levere
90 endringsforslag til denne. Sentralstyrets innstilling består derfor av et dokument med
91 endringsforslag til dagens plattform, vedlegg 2. Landsmøtet må ta stilling til disse, samt eventuelle
92 andre endringer landsmøtet ønsker å gjøre i dagens plattform. Sentralstyret har valgt å gjøre
93 behandlingen på denne måten for at det skal være tydelig for landsmøtet hvilke politiske endringer
94 det faktisk er innstilt på å gjøre i dagens plattform.

95 **Oppfordringer fra Sentralstyret**

96 Hensikten med å behandle utdanningspolitisk plattform på landsmøtet er å oppdatere utdatert
97 politikk, og fylle inn eventuell politikk som mangler. Sentralstyret ønsker å presisere at det ikke skal
98 sendes inn endringsforslag på eventuelle skrivefeil, feil i formatering på overskrifter, eller feil i
99 kapittelnummer som måtte finnes i dagens plattform. Dette vil endres redaksjonelt når endringene
100 som vedtas skal skrives inn i plattformen i etterkant av landsmøtet.

101

102 Sentralstyret ønsker også å oppfordre til at det så langt det lar seg gjøres ikke sendes inn
103 redaksjonelle endringsforslag som kun endrer setningsoppbygging, struktur på kapitler og lignende
104 i plattformen. Det er et ønske fra sentralstyret at det i all hovedsak diskuteres politikk og endringer
105 knyttet til det. Det er begrenset med tid til behandling av plattformen på landsmøtet, og
106 sentralstyret ser det som mest hensiktsmessig å bruke tiden på å diskutere politikk.

107 **VURDERING**

108 Sentralstyret mener generelt at dagens plattform er god, og at det kun er behov for mindre
109 oppdateringer og tillegg for å sikre at politikken er god og tilpasset dagens situasjon i universitets-
110 og høyskolesektoren. Sentralstyret mener plattformen primært er til for tillitsvalgte i
111 organisasjonen, eksempelvis arbeidsutvalget, sentralstyret, NSOs komiteer og tillitsvalgte som
112 sitter i nasjonale verv på vegne av NSO. Sentralstyret har derfor vektlagt at politikken er oppdatert
113 og har et balansert nivå mellom overordnet og konkret politikk, og fokusert mindre på plattformens
114 struktur. Sentralstyret mener det er viktigere at plattformen går dypt nok inn på de ulike temaene til
115 at det fungerer som en rettesnor for tillitsvalgte, enn at den er tilpasset til at studenter utenfor
116 organisasjonen skal kunne ha nytte av den.

117

118 **Praktisk om sentralstyrets innstilling**

119 Sentralstyret ønsker å gjøre oppmerksom på at det i begrunnelsen på noen av endringsforslagene
120 er skrevet inn at forslaget må sees i sammenheng med et eller flere andre forslag. Dette er som
121 regel i tilfeller der noe er flyttet fra et kapittel til et annet, eller der noe er foreslått endret eller

122 strøket som konsekvens av en annen foreslått endring. Forslagene dette gjelder bør derfor
123 vurderes sammen.

124

125 På noen avsnitt eller linjer har sentralstyret valgt å sende inn flere alternative endringsforslag til
126 landsmøtet. Dette fordi SST mener det er flere gode muligheter, og ønsker at det er landsmøte
127 som skal ta avgjørelsen på hvilke forslag man mener er best. Der hvor dette er gjort må derfor
128 landsmøte ta stilling til hvilket av de innsendte forslagene man ønsker å vedta, hvis man ønsker å
129 vedta noen av dem. Disse forslagene må derfor settes opp mot hverandre. Forslagene det gjelder
130 er:

- 131 - Forslag 2A og 2B om sosial bakgrunn, linje 22
- 132 - Forslag 9A, 9B og 10 (dissens) om alternative opptakskrav, linje 66-69
- 133 - Forslag 59A og 59B om normalfordelingsprinsippet, linje 314-315
- 134 - Forslag 61A og 61B om klageadgang ved muntlig (og praktisk) eksamen, linje 319

135 Redegjørelser for forslagene det er innstilt på gis senere i saksfremlegget.

136

137 Under følger en drøfting rundt en del av de foreslåtte endringene og andre områder sentralstyret
138 mener det er viktig å gjøre rede for. Dette er ikke en rangering av endringsforslagene, men et
139 ønske om å trekke frem de forslagene sentralstyret mener trenger mer forklaring enn det er gitt i
140 begrunnelsene på forslagene. Det er redegjort for alle endringsforslagene som er sendt inn i feltet
141 for begrunnelse under de enkelte endringsforslagene.

142

143 Drøftingen er inndelt i tre deler; ny politikk, utdypning av gjeldende politikk og annet.

144 **Ny politikk**

145 *Stortingsmelding om høyere utdanning*

146 I dagens plattform ligger det et krav om at det skal komme en stortingsmelding om høyere
147 utdanning hvert 4 år. Sentralstyret mener det er viktig at det med jevne mellomrom kommer en
148 stortingsmelding eller lignende om høyere utdanning. Sentralstyret ønsker likevel ikke at det skal
149 kreves en slik stortingsmelding hvert 4 år. Det er derfor innstilt på å ha en mer åpen formulering
150 rundt dette (forslag 8).

151

152 Når det nå i 2017 kommer en stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning er det fordi flere i
153 sektoren, samt kunnskapsdepartementet og politisk ledelse, ser at det er et tydelig behov for å få
154 gjøre noe på dette området. Det er godt over ti år siden kvalitetsreformen ble igangsatt i høyere
155 utdanning, men man ser at denne ikke har hatt den ønskede effekten. Dette gjelder blant annet på
156 frafall i høyere utdanning, som er på omtrent samme nivå nå som før kvalitetsreformen. Det er
157 altså gode grunner til at det nå er satt i gang et arbeid med å skrive en stortingsmelding om
158 kvalitet. Sentralstyret mener det er slike vurderinger som bør ligge til grunn, og at slike meldinger
159 legges frem når det er et behov. Skal det skrives en ny melding hvert fjerde år vil det være veldig
160 kort tid fra den ene stortingsmeldingen er lagt frem, til arbeidet med den neste begynner.

161 Sentralstyret mener dette kan føre til at fokuset i for stor grad dreier seg rundt å planlegge den
162 neste meldingen, i stedet for at fokuset ligger på hvordan tiltak og mål som presenteres kan settes
163 i verk og nås.

164

165 Sentralstyret ønsker heller ikke at NSO skal låse seg til at visjoner, planer og mål for høyere
166 utdanning må presenteres gjennom en stortingsmelding. Det kan være like hensiktsmessig å legge
167 frem langtidsplaner eller strategier, og det bør være opp til NSO å til enhver tid vurdere hva det er
168 behov for av slike planer.

169 *Tilpassede studieløp*

170 Flertallet i sentralstyret ønsker ikke å legge til et avsnitt om tilpassede studieløp for studenter som
171 utmerker seg spesielt i høyere utdanning. Flertallet mener høyere utdanning skal være krevende
172 nok for studenter i seg selv. Her skal det være mulig å fordype seg i fagfelt og være en del av
173 fagmiljøet på utdanningen. Studenter skal få delta i det akademiske felleskapet, f.eks. gjennom
174 forskningsprosjekter og lignende. Det finnes allerede naturlig progresjon, som skal utfordre
175 studentene (bachelor, master, doktorgrad osv.). Studenter skal ha ansvar for egen læring. Vi ser
176 derfor ikke et behov for tilrettelagte studieløp for studenter som utmerker seg spesielt. Vi er for at
177 studenter skal kunne utnytte sitt potensiale, men vi mener at det heller er andre måter å sikre dette
178 på.
179

Begrunnelse for dissens, forslag 32: Marte Øien, Sondre Jahr Nygaard, Simon Utseth Sandvåg, Ruben Haugland og Martin Fredheim

For å sikre rekruttering av talenter til norsk akademia ønsker mindretallet at det for studenter som utmerker seg skal eksistere en mulighet for særlig tett integrering i fagmiljøet. Intensjonen er å sørge for at fagmiljøene har en mulighet til å tilpasse studieløpet etter forutsetningene til særlig talentfulle studenter. Dette vil ikke være en bred ordning og skal på ingen måte gå ut over alle studenters krav til god og tilstrekkelig oppfølging og veiledning gjennom studiet.

180

181 *Vurderingssituasjonen*

182 I kapittelet om vurdering i plattformen har sentralstyret innstilt på en del endringer som innebærer
183 noe ny politikk og noe utdyping av politikken NSO har i dag. Sentralstyret har valgt å innstille på
184 noen mindre endringer i avsnittet om bruken av karakterskalaen bestått/ikke bestått. Sentralstyret
185 mener dagens plattform er noe streng på når det er hensiktsmessig å benytte seg av denne
186 skalaen. SST mener bestått/ikke bestått kan være nyttig for å bygge opp under studenters læring,
187 da det flytter fokus fra karakteroppnåelse til læring. SST mener det i de tilfellene der fagmiljøene
188 og studentene sammen mener bruken av denne skalaen gir bedre læring skal åpnes for å benytte
189 bestått/ikke bestått fremfor karakterskalaen A-F. Dette er etter SSTs mening spesielt viktig på
190 høyere grads nivå. SST mener fortsatt det er viktig at studiene har elementer av normal
191 karakterskala, slik at det fortsatt er mulig å regne ut snittkarakter. Dette er viktig for å ikke hindre
192 mobilitet, både nasjonalt og internasjonalt. Sentralstyret har også valgt å gå vekk fra dagens
193 politikk om at en bestått skal tilsvare en C eller bedre. Dette fordi bestått/ikke bestått ikke bør være
194 basert på A-F skalaen, men ha egne krav for å oppnå bestått (se forslag 57 og 58).

195

196 Under dette kapittelet har sentralstyret også valgt å spesifisere at krav til sensorveiledning ved alle
197 eksamener skal lovfestes (forslag 60). I dagens plattform krever man sensorveiledning ved alle
198 eksamener, men sentralstyret mener det er viktig at det konkretiseres at dette skal sikres gjennom
199 lovfesting.

200

201 Sentralstyret ser et behov for å gjøre mindre endringer i avsnittet om normalfordelingsprinsippet.
202 Dette fordi dagens tekst bærer preg av å ha blitt vedtatt med en annen gjeldende lovgivning enn vi
203 har i dag. Sentralstyret har innstilt på to ulike alternativer til endring, som må settes opp mot
204 hverandre:

205

206 **Forslag 59A:** Dette alternativet slår kun fast at normalfordelingsprinsippet ikke skal benyttes.

207

208 **Forslag 59B:** Dette forslaget slår også fast at normalfordelingsprinsippet ikke skal benyttes, men
209 legger til at karakterfordelingen over tid allikevel kan være nyttig å se på for å evaluere faglig nivå
210 på et emne over tid.

211

212 Til slutt har sentralstyret innstilt på å legge til et avsnitt om klagemuligheter på karakterer gitt
213 basert på muntlig (og praktisk eksamen). I dag er det gjennom universitets- og høyskoleloven slik
214 at studenter ikke kan klage på karakterer på muntlig eller praktisk eksamen. Sentralstyret mener
215 det er på høy tid at man har samme rettigheter når det kommer til klagemuligheter ved muntlig (og
216 praktisk) som ved skriftlig eksamen, og innstiller derfor på å legge til dette under avsnittet om
217 vurdering. Sentralstyret har sendt to alternative forslag til landsmøtet som omhandler dette, som
218 må settes opp mot hverandre:

219

220 **Forslag 61A:** Dette forslaget inkluderer flere aspekter enn alternativ B. I dette forslaget er både
221 muntlig og praktisk eksamen inkludert. I tillegg er det lagt til en setning om universitets- og
222 høyskoleloven som legger vekt på at alle rettigheter knyttet til klageadgang og begrunnelse skal
223 likestilles de man har ved skriftlig eksamen.

224

225 **Forslag 61B:** Dette forslaget er ikke like omfattende som alternativ A. I dette forslaget er det kun
226 muntlig eksamen som er inkludert, og forslaget tar ikke for seg universitets- og høyskoleloven.

227

228 *Alternative opptakskrav*

229 SST har valgt å innstille på to ulike forslag til endring av avsnittet om alternative opptakskrav. Det
230 er også en dissens på samme avsnitt, av et mindretall som ønsker et annet forslag. Landsmøte må
231 derfor se disse forslagene opp mot hverandre.

232

233 **Forslag 9A:** Dette forslaget stiller noe strengere krav til faglige begrunnelser for bruk av
234 karakterkrav eller krav til fagkombinasjoner enn dagens plattform. Det stilles også krav til
235 tilrettelegging og informasjonsarbeid knyttet til bruk av alternative opptakskrav. I dette forslaget
236 spesifiseres det også at bruk av alternative opptakskrav skal godkjennes av institusjonenes styre,
237 fremover kunnskapsdepartementet. Dette fordi SST mener det er unødvendig byråkratisk at KD
238 skal være innblandet i en slik godkjennelsesprosess, og at flere institusjoner vil kunne prøve ut
239 opptakskrav om de selv har mulighet til å bestemme over dette. SST mener også det er
240 institusjonene selv som har de beste forutsetningene for å vurdere hvilke opptakskrav som skal
241 benyttes ved opptak til deres studier.

242

243 **Forslag 9B:** Dette forslaget stiller også strengere krav til begrunnelse for bruk at karakterkrav og
244 fagkombinasjoner, men spesifiserer ikke hvem som skal godkjenne bruk av alternative
245 opptakskrav.

246

Begrunnelse for dissens, forslag 10: Marianne Andenæs, Anine Klepp, Kaja De Ru

Vi ønsker at landsmøte skal diskutere ulike alternative opptakskrav, spesielt vekting av karakterer, da dette potensielt er et tiltak som ikke vil kreve mye ressurser (dette er noe som kan inkorporeres i Samordna opptak). Hensikten med vekting av karakterer er at relevante karakterer for studieprogrammet personen søker på skal vektes opp, til fordel for mindre relevante karakterer. Vår idé er at et studieprogram er veldig spisset sammenlignet med bredden i VGS, og vi ønsker at dersom man er særskilt flink innenfor ett område, men kanskje har dårlige resultatet i et annet, så skal ikke det «stenge døren» helt for muligheten til å komme inn på et studieprogram. Vi ser for oss at denne setningen kan voteres over separat og det vil fortsatt være mulighet til å stemme inn alternativer til brødteksten som vil følge etter.

247

248 *Pedagogisk kompetanse*

249 Forslag 41-48 omhandler underviseres pedagogiske og didaktiske kompetanse, samt tiltak for å
250 likestille forskning og undervisning i større grad enn i dag. Per i dag har NSO svært diffus politikk
251 på området, og det er ønskelig å konkretisere denne politikken. Frem mot den kommende
252 stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning som kommer i 2017, har NSO mulighet til å gi
253 regjeringen og Kunnskapsdepartementet flere innspill som omhandler god studiekvalitet.
254 Sentralstyret anser derfor de foreslåtte endringene som gode tiltak for å forbedre studiekvaliteten
255 ved alle utdanninger. Politikken som er foreslått er nokså radikal sammenlignet med andre aktører
256 i sektoren, deriblant Universitets- og høyskolerådet (UHR). Sentralstyret har allikevel vurdert det
257 som at det er viktig å ha konkret på dette området.

258

259 Politikken i dagens utdanningspolitiske plattform, generaliserer kun hva pedagogisk
260 basiskompetanse skal inneholde. Sentralstyret har foreslått mer konkret politikk på området, og
261 ønsker at krav til basiskompetanse og oppdatering på kompetanse gjennom karrieren skal
262 forskriftsfestes. Sentralstyret har foreslått at pedagogisk basiskompetanse skal bestå av et kurs i
263 universitets- og høyskolepedagogikk og -didaktikk på minimum 200 timer. Det er i tillegg foreslått
264 at et 40 timers obligatorisk oppfriskningskurs skal gjennomføres hvert femte år. I dag er det ingen
265 kontroll eller rutine for å kontrollere de vitenskapelige ansattes undervisningskompetanse, så
266 sentralstyret ønsker at det skal finnes systemer som kontrollerer dette.

267

268 Dersom underviseres pedagogiske kompetanse skal forskriftsfestes, er det nødvendig at den
269 enkelte underviser har god tilgang til opplæringsarenaer. Sentralstyret har dermed foreslått at alle
270 institusjoner skal være tilknyttet en avdeling for universitets- og høyskolepedagogikk.

271 *Pedagogiske akademier*

272 NSO har lenge har politikk som sier at forskning og undervisning skal likestilles. Dette skal blant
273 annet gjenspeiles i den enkeltes daglige arbeid, ved ansettelse og ved opprykk. Det finnes flere
274 tiltak som skal jevne ut skillet mellom forskning og undervisning. Dette er blant annet sentre for
275 fremragende utdanning (SFU) som skal fremme gode utdanningsmiljøer, samt NOKUTs
276 utdanningskvalitetspris som deles ut hvert år. Sentralstyret ønsker allikevel at gode undervisere
277 skal få enda større oppmerksomhet, og har foreslått at det opprettes pedagogiske akademier som
278 fremmer og belønner fremragende undervisere (se forslag 48). Sentralstyret har ikke definert hva
279 et pedagogisk akademi skal være, da dette kan variere mellom institusjoner og/eller regioner.
280 Hensikten med akademiene er at det skal fungere som et møtepunkt for undervisere, hvor gode
281 ideer, god undervisningspraksis, metoder, løsninger og lignende kan deles. Tilsvarende akademier
282 finnes blant annet ved flere institusjoner i Sverige, men også der varierer akademiens drift

283 mellom institusjonene. Med de fleste akademiene følger det også et system som gir insentiver for
284 god undervisning, i form av lønn eller stillingskategorier. Felles for de alle er at det er frivillig for alle
285 undervisere å ta del i de pedagogiske akademiene. Sentralstyret anser forslaget som et godt tiltak
286 for å bedre studiekvaliteten.

287 *Reglementer for opprykk*

288 Det finnes en forskrift som fastsetter generelle kriterier for opprykk og ansettelse i undervisnings-
289 og forskningsstillinger. Utover forskriften kan institusjonene selv fastsette krav for den enkelte
290 stillingstype for hele eller for deler av institusjonen. Institusjonene kan i tillegg selv fastsette
291 reglementer som omhandler ansettelse og opprykk. I dagens utdanningspolitiske plattform mener
292 NSO at det er institusjonenes ansvar å fastsette reglementer for opprykk, og støtter seg dermed til
293 dagens praksis. Det skal allikevel bemerkes at dagens ordning kan føre til ulik praksis mellom
294 institusjoner, noe sentralstyret ikke nødvendigvis mener at er det mest hensiktsmessige. I tillegg til
295 ulik praksis på tvers av institusjoner, kan kulturen ved den enkelte institusjon påvirke i hvor stor
296 grad undervisnings- og formidlingskompetanse vektlegges ved ansettelse og opprykk. Av den
297 grunn, ønsker sentralstyret å påpeke i NSOs politikk at det skal være Kunnskapsdepartementet og
298 Universitets- og høyskolerådet (UHR) som fastsetter reglementer for ansettelse og opprykk (se
299 forslag 46). Den foreslåtte endringen vil sikre en større likhet mellom alle institusjoner. I tillegg
300 ønsker sentralstyret å presisere at en slik endring vil kunne bidra til å få til en likestilling av
301 undervisnings- og formidlingsaktivitet, og forskningsaktivitet ved ansettelse og opprykk.

302 *Nasjonale deksamener*

303 Nasjonalt organ for kvalitet i høyere utdanning (NOKUT) fikk i 2014 i oppdrag fra
304 Kunnskapsdepartementet å gjennomføre et forsøk med nasjonale deksamener i høyere
305 utdanning. De tre første utdanningene som skulle testes, var innenfor profesjonsutdanningene
306 regnskap og revisjon, grunnskolelærerutdanning og sykepleie. Landsstyret til NSO vedtok i mai
307 2015 en resolusjon om nasjonale deksamener³. Sentralstyret ønsker å forankre politikken om
308 nasjonale deksamener inn i utdanningspolitisk plattform.

309
310 Sentralstyret ønsker å forankre at nasjonale deksamener ikke skal forekomme i emner der
311 svarene krever drøfting og refleksjon, altså der svaret ikke er gitt på forhånd. Den foreslåtte
312 endringen skiller seg noe fra resolusjonen som ble vedtatt på landsstyremøte 5 14/15, som går
313 hardere ut mot nasjonale deksamener. Sentralstyret anser ikke nasjonale deksamener som
314 utelukkende negativt, men anser det som et moment som kan bidra til kvalitetssikring av flere
315 studier.

316 **Utdypning av gjeldende politikk**

317 *Lik mulighet til utdanning*

318 Sentralstyret mener det er nødvendig å gjøre noe med følgende setning som i dag står under
319 innledningen i plattformen:

320 *Alle skal ha mulighet til å ta høyere utdanning i Norge, uavhengig av sosial bakgrunn.*

321 Det er etter SSTs mening for snevert å si at det kun skal være uavhengig av sosial bakgrunn, da
322 det er flere ting som kan tenkes å påvirke tilgang til høyere utdanning. Sentralstyret har valgt å
323 sende to alternative endringsforslag til landsmøte, disse må sees i sammenheng:

324

³ <http://student.no/content/uploads/2014/05/Resolusjon-Nasjonale-deksamener-ensretting-og-overformynderi.pdf>

325 **Forslag 2A:** Dette forslaget går på å endre setningen i tråd med definisjonen som ligger i NSOs
326 plattform for mangfold, inkludering og likestilling. Dette vil altså bli en lengre og mer utfyllende
327 opprømsing enn det som ligger i dag.

328

329 **Forslag 2B:** I dette forslaget har SST foreslått å stryke siste leddsetning. Tanken bak dette er at
330 det for å ikke utelukke noen faktorer, er det bedre å ikke nevne noen.

331 *Utdannings- og studiekvalitet*

332 Sentralstyret ønsker å supplere dagens definisjon av studiekvalitet, og dermed utdype NSOs sin
333 definisjon på kvalitet i utdanningen og hva dette innebærer. I dagens plattform definerer NSO
334 studiekvalitet på følgende måte:

335 *NSO mener studiekvalitet kan defineres som i hvilken grad utdanningsinstitusjonene legger*
336 *til rette for og arbeider med at alle aspekter av studiet bidrar til å nå det læringsutbyttet og*
337 *mål som er satt for studiet.*

338 Sentralstyret mener dagens definisjon i stor grad fokuserer på prosesser og tilrettelegging ved
339 institusjonen, som legger til rette for studentenes læring. Fokus ligger dermed på læringsprosesser
340 og hvordan institusjonene bygger opp under dette, og ikke den faglige kvaliteten på utdanningen.
341 Sentralstyret mener kvalitet i utdanningen handler om mer enn hvordan institusjonene tilrettelegger
342 for læring, og har derfor innstilt på å supplere dagens definisjon med en definisjon av
343 utdanningskvalitet (se forslag 4). Sentralstyret ønsker også å legge vekt på at studentenes faglige
344 utvikling som grunnlag for definisjonen av utdanningskvalitet. Kvalitet er ikke noe som kun gis fra
345 institusjon til student, og dermed passiviserer studenten. SST mener det er viktig at definisjonen
346 legger vekt på at studentene selv også påvirker utdanningskvaliteten, gjennom egen faglig
347 utvikling. Ved å skille de to fra hverandre anerkjenner man at disse kan være uavhengig av
348 hverandre, men at det optimalt sett skal være slik at det fokuseres på begge aspekter i
349 kvalitetsarbeidet.

350 *Kvalitetssikring og bruk av evalueringer*

351 Sentralstyret har valgt å innstille på å gjøre en del endringer i kapittelet som omhandler grads- og
352 emneevalueringer, samt kvalitetssikring. Bakgrunnen for de fleste endringene er at sentralstyret
353 ønsker å konkretisere hva NSO forventer av kvalitetssikringsarbeid, emneevalueringer og generell
354 kvalitetsutvikling. Sentralstyret mener emneevalueringer kan være et viktig verktøy både for
355 studenter og for institusjonen. For studentene er dette en viktig kanal for å kunne påvirke egen
356 utdanning, og for institusjonene er dette en god måte å samle inn innspill som kan brukes for å
357 utvikle utdanningen videre. Sentralstyrets flertall mener det er viktig at det er obligatorisk for
358 emneansvarlig å gjennomføre evalueringer hvert semester, for å sikre en stadig kvalitetsutvikling
359 av emnene, samt å gi alle studenter lik mulighet til å påvirke emnene de tar (se forslag 82).

360

Begrunnelse for dissens, forslag 83: Marte Øien, Sondre Jahr Nygaard, Martin Fredheim, Kine Nossen, Anine Klepp

Dissenstakerne mener obligatorisk gjennomføring av evalueringer hvert semester emner tilbys vil føre til evalueringstretthet blant studentene, samt at det vil ta mye tid for emneansvarlig med å jobbe med administrative oppgaver. Vi er også redd for at store mengder emneevalueringer gjør at hver enkel evaluering vil bli mindre verdt når de skal vurderes av sitt respektive institutt, siden mengden vil være umulig å vurdere på en grundig og kritisk måte.

361

362

363 Sentralstyret har også foreslått å stille krav til at evalueringene skal følges opp med en rapport
364 som foreslår tiltak til forbedring (forslag 84).

365

366 Sentralstyret har også innstilt på å legge til et avsnitt om tillitsvalgtarbeid, og krav til institusjonene
367 når det kommer til å legge til rette for dette (forslag 80). Dette er noe NSO har ment lenge, men det
368 er tatt inn i denne plattformen fordi det er foreslått strøket fra velferdspolitisk plattform som også
369 skal behandles på landsmøtet. Sentralstyret ønsker derfor å påpeke at det er viktig å se forslagene
370 som omhandler dette i de to plattformene i sammenheng.

371 *Arbeidslivsrelevans og praksis*

372 Per i dag er det kun enkelte utdanninger som har obligatoriske praksisperioder i løpet av
373 utdanningen. Flere institusjoner og fagmiljøer i hele landet har lenge jobbet for å få integrert
374 praksis i flere utdanninger. Dette har NSO mye politikk på, og har lenge gått i bresjen for at alle
375 utdanninger skal ha praksis.

376

377 Dagens plattform har mye politikk på praksis, men har et utydelig skille mellom praksis i de
378 utdanningene der det er obligatorisk, og i andre utdanninger. Sentralstyret har derfor foreslått å
379 flytte en del om praksis og læringsutbyttet av praksis, fra å kun gjelde for de utdanningene der
380 praksis er obligatorisk til å gjelde for alle utdanninger (se forslag 67, 68, 72 og 73). Sentralstyret
381 ønsker å påpeke at praksis er en opplæringsarena uansett hva slags utdanning praksisen
382 gjennomføres i. Det har i tillegg vært viktig for sentralstyret å endre alt som omhandler
383 "poenggivende praksis" til å kun gjelde "praksis". Dette begrunnes i at flere utdanninger,
384 eksempelvis lærerutdanning eller sykepleie, kan ha praksis som ikke er studiepoenggivende i seg
385 selv. Sentralstyret har derfor vurdert det som at det er feil å kun ha politikk på studentpoenggivene
386 praksis.

387

388 Sentralstyret ønsker å ansvarliggjøre det offentlige gjennom kommune, fylkeskommune og stat, i
389 tillegg til det regionale arbeids- og næringslivet ved å sikre tilstrekkelig med praksisplasser. Dette
390 skal ikke bare være utdanningsinstitusjonene sitt ansvar (se forslag 77 og dissens, forslag 78).

391

392 For å sikre lik mulighet til å ta høyere utdanning, er det viktig at praksis ikke fører med seg
393 ekstrautgifter for studentene. Sentralstyrets flertall mener at dekke eventuelle ekstra kostnader
394 som praksis fører med seg skal dekkes av utdanningsinstitusjonene. Utdanningsinstitusjonene får
395 bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet i statsbudsjettet hvert år, og det er deres oppgave å
396 forvalte disse midlene til alle sider ved institusjonens drift, herunder også kostnader tilknyttet
397 praksis.

398

Begrunnelse for dissens, forslag 78: Fredrik Bødtker, Kaja De Ru, Marte Øien, Ruben Haugland, Ine Sophie Atterås, Bjørn Dinesen

Utgiftene for praksis må dekkes av Kunnskapsdepartementet gjennom ekstra bevilgninger til utdanningsinstitusjonene. Utgifter knyttet til praksis vil variere mellom utdanningsinstitusjonene grunnet geografisk utstrekning. Gjennom ekstra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet sikrer vi at universitetene og høgskolene kan ivareta ta det regionale samfunnsansvaret uten å måtte prioritere i egne budsjetter

399

400 *Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA)*

401 Det er lovpålagt at alle institusjoner skal tilhøre et Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA).

402 Rådene skal styrke og strukturere institusjonenes samarbeid med arbeidslivet, samt sikre at

403 utdanningene tilpasses samfunnets behov og at de bygger på et relevant og oppdatert
404 kunnskapsgrunnlag. Til tross for en god hensikt, fungerer dessverre ikke RSA etter sin hensikt i
405 dag. RSA er i dag et sammensatt organ som i stor grad består av flere parter i offentlig arbeidsliv
406 og privat næringsliv, studentrepresentant(er), og institusjonenes ledelse. RSA fungerer mer som et
407 administrativt organ på ledelsesnivå som ikke etterstreber å arbeide for et tettere samarbeid
408 mellom høyere utdanning, arbeids- og næringsliv. Den politikken NSO har på RSA fra før, er nokså
409 generell og omhandler kun de strukturelle rammene. Sentralstyret ønsker å konkretisere dagens
410 politikk, og ønsker blant annet å presisere at RSA skal bidra til at alle fagmiljøer har en tett
411 tilknytning til arbeids og næringsliv (se forslag 70). Sentralstyret anser forslaget som et godt tiltak
412 for bedre arbeidslivstilknytning og -relevans i utdanningene.

413 *Læringsmiljø*

414 Sentralstyret mener læringsmiljø er avgjørende for god kvalitet på utdanningen, og at det er behov
415 for mer utdypende politikk på dette i plattformen.

416
417 Dagens utdanningspolitiske plattform har en snever definisjon av læringsmiljø som kun omtaler
418 fysiske og psykiske hindre for læring som læringsmiljø. Sentralstyret har foreslått å endre
419 definisjonen (se forslag 22) til å inkludere alle rammer og tilrettelegginger som må ligge til grunn for
420 at studenter skal kunne tilegne seg kunnskap og utvikle seg faglig.

421
422 Dagens plattform har politikk som sier at NSO mener at det skal finnes en læringsmiljøforskrift hvor
423 det stilles tekniske krav til hva et godt læringsmiljø er. Sentralstyret mener at det er viktig å ta for
424 seg mer enn bare de tekniske kravene til et godt læringsmiljø. Slike krav er ofte ivaretatt gjennom
425 tekniske forskrifter og regler for offentlige bygg. Sentralstyret ønsker at studenters læringsmiljø
426 skal styrkes, og foreslår å styrke studenters læringsmiljø ved at det skal finnes en omfattende
427 nasjonal lovgivning som stiller krav til hva et godt læringsmiljø innebærer (se forslag 23).

428
429 I dag mangler mange studenter et organ de kan kontakte for å få bistand i saker som angår deres
430 rettigheter. Flere studenter kontakter deres lokale studentdemokrati, og noen studenter kontakter
431 ledelse på institutt eller fakultet/avdeling. For å sikre et bedre vern om studenters rettigheter,
432 ønsker sentralstyret å presisere i plattformen at studenter skal ha lovfestet rett til et studentombud
433 (se forslag 24). For at studenters rettigheter skal sikres i størst mulig grad, ønsker sentralstyret å
434 presisere at studentombudet skal være en uavhengig aktør med juridisk forståelse, samt at
435 studentombudet selv skal kunne melde inn saker til institusjonsstyrene eller andre relevante
436 myndigheter.

437

Begrunnelse for dissens, forslag 25: Fredrik Bødtker og Johanne Vaagland

For å sikre en profesjonell saksbehandling mener vi det er helt nødvendig at studentombud besitter juridisk kompetanse. Studentombudet skal være et supplerende tilbud til studentene ved utdanningsinstitusjonen og må kunne behandle saker i sammenheng med gjeldende lovverk og forskrifter, både nasjonalt og lokalt. Et juridisk kompetansekrav vil styrke tilbudet studentene får gjennom studentombudet. Det er viktig at NSO stiller strenge krav for kompetansen til studentombud, så kan det være opp til de lokale studentdemokratiene å fravike kravet etter behov. Dersom NSO ikke er tydelige på hva som forventes av et studentombud kan det bli vanskeligere å ansette studentombud med den nødvendige kompetansen.

438

439

440 Universitets- og høyskoleloven sier at arbeidstilsynet skal føre tilsyn om studenters læringsmiljø.
441 Slike tilsyn gjennomføres riktignok i svært liten grad i dag. Dagens utdanningspolitiske plattform
442 har heller ikke noe politikk på området, og sentralstyret anser det som nødvendig å forankre hva
443 NSO mener om dette. Sentralstyret foreslår derfor at arbeidstilsynet eller tilsvarende etat i større
444 grad skal kunne føre tilsyn med studentenes læringsmiljø (se forslag 27). Sentralstyret ønsker i
445 forslaget å presisere at tilsynet ved institusjonen kan forekomme uanmeldt og ved at studenter
446 innrapporterer avvik. Ettersom det er studentene som kjenner læringsmiljøet ved institusjonen
447 best, er det viktig at minst én student ved institusjonen skal være med på tilsynsrundene. Denne
448 studenten skal fungere som et verneombud for studentene. Sentralstyret anser forslaget som et
449 tiltak for å i større grad kvalitetssikre læringsmiljøet ved institusjonen.

450 *Skikkethet*

451 I høringsrunden til utdanningspolitisk plattform, var det flere instanser som ytret forslag om
452 skikkethet. NSO har et politisk dokument om skikkethet⁴ som er svært detaljert. De foreslåtte
453 endringene om skikkethet, er enten en konkretisering eller en utfyllelse av politikken i politisk
454 dokument om skikkethet.

455

456 Sentralstyret har innstilt på at studenter ikke skal kunne veiledes ut av studiet fremfor at det blir
457 reist en særskilt skikkethetsvurdering (studenter som får reist en skikkethetssak mot seg). Det kan
458 koste opp mot en million kroner å gjennomføre en skikkethetssak mot en student. Dette er penger
459 de fleste institusjoner ikke har, og vi ser derfor flere tilfeller av at institusjonene veileder studentene
460 ut av studiet fremfor å reise en skikkethetssak. Sentralstyret har vurdert det dithen at studenter
461 ikke skal veiledes ut av studiet, fordi den utveiledede studenten dermed kan være en trussel for
462 andre mennesker.

463

464 Sentralstyret har innstilt på at studenter som er under en særskilt skikkethetsvurdering, også skal
465 registreres i Register for utestengte studenter (Rust). Dette skal være en kvalitetssikring for at
466 studenter som eventuelt ikke er skikket til yrket de ønsker å utøve, ikke skal kunne slutte på
467 utdanningen, for å så begynne på tilsvarende utdanning ved en annen institusjon. Sentralstyret
468 ønsker allikevel å presisere at studenter som etter en skikkethetssak blir ansett som skikket, ikke
469 lenger skal stå i Rust.

470

471 Sentralstyret ønsker å presisere at skikkethet ikke er det samme som egnethet. I NSOs politikk
472 refereres det til skikkethet og ikke egnethet.

473 **Annet**

474 *Strykningsforslag*

475 Det er flere av forslagene som omhandler strykning. Majoriteten av disse er foreslått strøket fordi
476 politikken er ivaretatt og mer utfyllende i alle plattformer. NSO har forankret politikk i politiske
477 plattformer med supplerende politiske dokumenter. Det er viktig å påpeke at NSO ikke mister
478 politikken sin på området selv om teksten strykes.

479

480 Forslagene det gjelder er:

- 481 • Forslag 1 som omhandler en beskrivelse av plattformens innhold og NSOs
- 482 dokumenthierarki. Dette er ikke ivaretatt i annen politikk, men sentralstyret anser allikevel
- 483 ikke teksten som viktig for plattformens politiske innhold.

⁴ <http://student.no/content/uploads/2014/05/Politisk-dokument-om-skikkethet-i-h%C3%B8yere-utdanning-2013.pdf>

- 484 • Forslag 13 om kostnadskategorier. Dette er ivaretatt i plattform for organisering og
485 dimensjonering i høyere utdanning.
- 486 • Forslag 15 om ledelse av fagmiljøer. Dette er ivaretatt av politisk dokument om styring og
487 ledelse.
- 488 • Forslag 28 om satsing på bygningsmasse. Dette er ivaretatt av plattform for organisering og
489 dimensjonering av høyere utdanning.
- 490 • Forslag 31 om institusjonenes faglige fullmakter. Dette er ivaretatt av plattform for
491 organisering og dimensjonering av høyere utdanning.
- 492 • Forslag 87 om kvalitetssikring. Dette er ivaretatt av plattform for organisering og
493 dimensjonering av høyere utdanning.
- 494

495 Andre forslag som er foreslått strøket, er foreslått strøket fordi det er ivaretatt i andre forslag. Det
496 er viktig at begrunnelsen i forslagene leses nøye, da det er noen strykningsforslag som står som
497 en konsekvens av andre forslag. Dersom relaterte forslag ikke vedtas, bør det tas en vurdering på
498 om forslagene bør strykes. Der dette gjelder, står dette beskrevet i forslagsstillers begrunnelse.

499 *Endring av overskrifter og underoverskrifter*

500 Sentralstyret foreslår endring har flere overskrifter. I forslag 7, 39, 71 og 86 gir ikke endringene
501 noen politiske endringer. Overskriftene er foreslått endret for å tydeliggjøre innholdet i kapitlene.

502

503 Endringene som er foreslått i 74 a-c vil gi en politisk endring, ettersom forslaget innebærer å endre
504 innholdet til å kun gjelde praksis i de rammeplanstyrte utdanningene til å gjelde praksis i alle
505 utdanninger. Sentralstyret anser endringen som viktig, ettersom politikken til NSO er klar og tydelig
506 på at praksis er ønsket i alle utdanninger. Dersom NSO kan stå inne for det, er det i tillegg viktig å
507 bemerke at eksempelvis kvalitetssikring av praksisplasser skal gjelde alle utdanninger og ikke bare
508 innenfor de rammeplanstyrte utdanningene.

509

510 Sentralstyret ønsker nok en gang å presisere ovenfor landsmøtet, at det ikke er ønskelig å sende
511 inn endringsforslag på nummereringen på kapitlene i plattformen. Dette vil potensielt endre seg
512 etter hvert som forslag blir vedtatt, og dermed bli redaksjonelt fikset etter plattformen er
513 ferdigbehandlet.

514 *10 måneder studieår*

515 Flere av høringsinnspillene til utdanningspolitisk plattform omtalte NSOs politikk på studieårets
516 lengde. Dagens utdanningspolitiske plattform presiserer at NSO mener at studieåret skal være
517 fordelt utover minst 10 måneder. Det er ikke foreslått noen endringer i dette, da sentralstyret
518 ønsker å presisere at det er nødvendig med 10 måneder studieår. Det er blant annet viktig for at
519 studentene skal oppnå det læringsutbyttet de har krav på, samt få den undervisningen de har krav
520 på. I tillegg er det viktig at NSO har politikk på dette, da flere institusjoner kan se økonomiske
521 fordeler av å organisere eksamensperioder allerede i oktober/november og mars/april. Dersom
522 eksamen faller så tidlig i semesteret, vil det hemme studentenes tid til å studere. Det må også
523 presiseres at 10 måneders studieår må sees i sammenheng med NSOs statsbudsjettkrav om 11
524 måneders studiestøtte. Dersom studieåret skulle vært i kun 9 måneder, hadde ikke NSO hatt et
525 godt nok grunnlag for å argumentere for 11 måneders studiestøtte. Sentralstyret ønsker også å
526 påpeke at dette handler om hvor lang perioden mellom start på undervisningsaktivitet og
527 avslutning med eksamen skal være, det er ikke et detaljert mål på antall uker med
528 undervisningsaktivitet som må gjennomføres i løpet av et studieår.

529 **INNSTILLING**

530 Utdanningspolitisk plattform revideres.

531

1 VEDLEGG 1: GJELDENE UTDANNINGSPOLITISKE PLATTFORM

2 1.0 INNLEDNING

3 Norsk studentorganisasjon (NSO) representerer om lag 200 000 studenter og denne plattformen
4 dekker de krav og mål organisasjonen har til høyere utdanningspolitikk. Andre politiske
5 dokumenter vil supplere og utdype politikken i denne plattformen.

6 Utdanning er et samfunnsgode, og dagens samfunn stiller krav til kunnskap og kompetanse for å
7 møte komplekse utfordringer. Derfor mener NSO at det må satses tungt på kvaliteten i
8 utdanningene. NSO mener at bærekraftig utvikling, nytenking og høy etisk standard skal prege
9 utdanning, FoU-virksomhet og formidling ved alle høyere utdanningsinstitusjoner. NSO etterlyser
10 et regimeskifte i academia, og mener det er på tide at man starter å se studentene som en ressurs
11 i forskning og utdanning. Academia skal legge til rette for en kultur for læring der studenter og
12 ansatte sammen skaper kunnskap av høy kvalitet.

13 All høyere utdanning skal være av høy kvalitet, være internasjonalt orientert, forskningsbasert og
14 samfunnsrelevant. Den skal ha gode rammevilkår og vært godt organisert. Kontinuerlig
15 kvalitetsutvikling i utdanningene er avgjørende for å tiltrekke seg gode studenter og utdanne høyt
16 kvalifiserte, selvstendige, reflekterte og etisk bevisste mennesker for et nasjonalt og internasjonalt
17 arbeidsmarked. NSO mener at den overordnede målsetningen for norsk utdanningspolitikk skal
18 være at Norge skal tilby høyere utdanninger som er solide, forskningsbaserte og
19 samfunnsrelevante. NSO mener det er betydningsfullt å være delaktig i et større felles
20 internasjonalt utdanningsområde med tillit, kontinuerlig kommunikasjon og mobilitet på tvers av
21 landegrenser.

22 Alle skal ha mulighet til å ta høyere utdanning i Norge, uavhengig av sosial bakgrunn. For at
23 studentene skal være en ressurs for fagmiljøene mener NSO at heltidsstudenten må gjeninnføres i
24 norsk høyere utdanning. Med heltidsstudent mener NSO at studentene skal ha mulighet til å
25 studere på heltid, og at både omfang og nivå på utdanningen og økonomiske rammevilkår skal
26 legge opp til dette.

27 Livslang læring skal være et viktig prinsipp i høyere utdanningspolitikk og målet er at alle skal ha
28 mulighet til å tilegne seg ny kunnskap og utvikle sine evner gjennom hele livet. Livslang læring gir
29 større verdiskapning og fleksibilitet i arbeidslivet. Det vil også bidra til sosial mobilitet.

30 2.0 LÆRINGSUTBYTTE OG STUDIEKVALITET

31 Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket har definert nasjonale rammer for læringsutbytte basert
32 på utdanningsnivå. Læringsutbyttet definerer hvilken kunnskap, ferdighet og generell kompetanse
33 en student skal ha etter endt studie og karakterene sier noe om i hvilken grad disse er oppnådd.
34 Hvert emne skal ha sin egen læringsutbyttebeskrivelse. Læringsutbyttet skal speile samfunnets
35 behov innenfor det aktuelle fagområdet i tillegg til å være relevant for videre karriere.

36 NSO mener studiekvalitet kan defineres som i hvilken grad utdanningsinstitusjonene legger til rette
37 for og arbeider med at alle aspekter av studiet bidrar til å nå det læringsutbyttet og mål som er satt
38 for studiet.

39 Det skal foreligge gode og realistiske emne- og programbeskrivelser for alle emner og program
40 som tilbys ved utdanningsinstitusjonene. Emne- og programbeskrivelsen er der læringsutbyttet og
41 alle krav til studenter og utdanningsinstitusjonen er beskrevet. Alle høyere utdanninger skal
42 beskrives gjennom læringsutbyttebeskrivelser og disse skal være lett tilgjengelig for studentene og
43 samfunnet for øvrig. Det skal utarbeides ambisiøse læringsutbyttebeskrivelser, og
44 vanskelighetsgraden skal økes underveis i studiet. Institusjonen skal i samarbeid med studentene
45 jevnlig diskutere og oppdatere læringsutbyttebeskrivelsene. Det skal være samsvar mellom emne-
46 og programbeskrivelser og pensum.

47 Fagkritisk arbeid skal være en naturlig del av en students studiehverdag og foreleserne må legge
48 opp til dette ved å invitere til refleksjon rundt innhold i faget, pensum, undervisnings- og
49 vurderingsformer. Det skal eksistere fagutvalg på alle utdanninger for å kontinuerlig og systematisk
50 drive kvalitetsforbedring av fagene. Både studenter, fagpersoner, og ledelse skal være
51 representert. Fagutvaget skal vurdere om personer fra yrkesfelt eller arbeidsliv også skal være
52 med.

53 **3.0 RAMMEVILKÅR FOR HØYERE UTDANNING**

54 Utdanningsinstitusjonene er avhengige av å ha gode og forutsigbare rammer for sitt virke. Dette
55 innebærer stabil økonomi og autonomi til å kunne tenke strategisk og legge langsiktige planer.
56 Staten må ta det overordnede ansvaret for hele utdanningssektoren. NSO mener det skal legges
57 fram en stortingsmelding om høyere utdanning hvert fjerde år. Meldingen bør ta inn over seg
58 forholdet mellom forskning og utdanning, og ta for seg rammevilkårene for høyere utdanning,
59 kvalitet og relevans og en gjennomgang av institusjonslandskapet med tanke på dimensjonering.

60 **3.1 Opptak til høyere utdanning**

61 Nye studenter må være kvalifiserte til å ta høyere utdanning. Det primære grunnlaget for opptak til
62 høyere utdanning skal være generell studiekompetanse. Generell studiekompetanse skal man
63 opparbeide seg ved å gå tre år studiespesialisering på videregående opplæring, annen
64 videregående opplæring som gir generell studiekompetanse, påbygging etter en yrkesfaglig
65 utdanning eller etter godkjent utenlandsk utdanning. Opptaket til bachelor- og integrerte
66 mastergradsutdanninger skal foregå nasjonalt gjennom Samordna Opptak. Institusjonene skal gis
67 incentiver til å sette alternative opptakskrav der dette er mulig. . Dette innebærer blant annet
68 karakterkrav, krav til spesielle fagkombinasjoner fra videregående skole samt motivasjonsbrev og
69 intervju. Dette skal godkjennes av kunnskapsdepartementet.

70 Det skal finnes gode muligheter for at elever skal kunne opparbeide seg den nødvendige
71 kompetansen for å komme inn på høyere utdanning dersom denne kompetansen ikke kommer
72 automatisk gjennom videregående opplæring. Dette ansvaret skal ligge til videregående skole.

73 Man skal kunne bli tatt opp til høyere utdanning med realkompetanse og det skal finnes alternative
74 opptaksordninger med tilrettelagte studieløp for søkere som har fagbrev eller svennebrev. Opptak
75 på bakgrunn av realkompetanse og til alternative studieløp, som trestemestersordning (TRES) og
76 y-veien, skal gjøres lokalt ved institusjonene. Disse alternative studieløpene skal fullfinansieres på
77 lik linje med andre studier.

78 Studenter har rett på veiledning og god informasjon om studier, både i forkant av og under
79 studieløpet. Studenter skal enkelt få kunnskap om ulike tilnærminger til fag eller ulik
80 spisskompetanse ved ulike institusjoner. Dette innebærer informasjon om studietilbud, fagtilbud,
81 læringsutbytte, oppbygning av de ulike studier, utvekslingsavtaler, rådgivere, veiledere. De

82 vitenskapelige ansattes kompetanse og arbeidsmuligheter. Dette skal utgjøre en vesentlig del av
83 institusjonenes rekrutteringsstrategi. Institusjonens faglige profil og publikasjoner skal være lett
84 tilgjengelig for studentene.

85 **3.2 Kostnadskategorier**

86 NSO ser det som grunnleggende at fastsettelsen av de ulike kostnadskategoriene i
87 finansieringssystemet skal være basert på undervisningsintensitet, praksiskostnader og det reelle
88 utstørsbehovet i utdanningene. NSO mener at kunnskapsdepartementet må utføre en
89 gjennomgang av alle kostnadskategoriene med mål om en korrekt og rettferdig tildeling, og
90 vurdere om kostnadskategoriene skal defineres etter program.

91 **3.3 SFU**

92 Senter for fremragende utdanning (SFU) er en god måte å løfte fram nasjonalt fremragende
93 utdanningsmiljøer. Senterne skal være integrerte enheter i arbeidet med utdanning og forskning
94 ved utdanningsinstitusjonene, og bidra til å løfte kvaliteten på hele utdanningsfeltet. NSO mener at
95 SFU-ordningen skal utvides og dekke flere fagområder.

96 **3.4 Ledelse av fagmiljø**

97 Å oppnå gode fagmiljø krever god ledelse og koordinering. Det skal stilles krav til opplæring og
98 kompetanseheving av ledere på alle nivå. NSO mener at praktisk og formell kompetanse som
99 leder skal vektlegges i tillegg til førstekompetanse ved ansettelse i lederstillinger.

100 **3.5 Struktur for studiet**

101 NSO mener at utdanninger skal ha en gradsstruktur som består av 180 studiepoeng på
102 bachelorutdanninger, 120 studiepoeng på mastergradsutdanninger og 3 eller 4 år med
103 doktorgradsutdanning. En bachelorutdanning er en selvstendig grad som skal gi kompetanse for
104 arbeidslivet og mulighet for opptak til studier på høyere grad. Bachelorprogrammets selvstendige
105 nytte, både faglig og arbeidslivsmessig i høyere utdanning, må vernes om og utvides, og NSO
106 mener en styrking av bachelorgraden er nødvendig. Mastergrad skal bygge på bachelorgrad og
107 skal gi kompetanse for arbeidslivet i tillegg til mulighet for opptak til doktorgradsstudier.

108 Studieåret skal være minst 10 måneder langt og undervisningsaktivitet skal være spredd over hele
109 semesteret. Det skal være mulig å gjennomføre all undervisningsaktivitet og alle eksamener
110 innenfor alminnelig arbeidstid. Kravene som stilles til studentene må framgå klart både før et
111 studium påbegynnes, og underveis i studiet.

112 Det skal ikke være mulig å gjøre vesentlige endringer i et emne etter at det er satt i gang, slik som
113 å legge til obligatoriske aktiviteter eller endre eksamensform eller dato. Dersom eksamen i to eller
114 flere obligatoriske emner faller på samme dato skal studenten ha krav på utsatt eksamen.

115 NSO mener alle studenter skal ha mulighet til å studere også i sommermånedene. Flere
116 utdanningsinstitusjoner må derfor utarbeide gratis studietilbud i form av sommerskole, og
117 Lånekassen må gi støtte til studenter som ønsker å delta på dette.

118 Det er et mål at utdanningsinstitusjonene sikrer studentene en reell mulighet til å bytte eller ta deler
119 av utdanningen ved en annen utdanningsinstitusjon i løpet av studiet.

120 NSO mener at institusjonene skal legge til rette for at studenter skal ha mulighet til å studere på
121 deltid, enten gjennom egne tilrettelagte studieløp eller ved delvis permisjon fra ordinære studieløp.
122 Ved permisjon må studieprogresjonskravene justeres tilsvarende permisjonen.

123 **3.6 Rammeplaner**

124 Alle som er utdannet under samme rammeplan skal ha det samme basislæringsutbyttet etter endt
125 studium uavhengig av studiested. Disse utdanningene skal dermed styres gjennom rammeplaner.
126 Rammeplanene må ikke ha et for stort nivå av detaljstyring, men skissere de viktigste linjene for et
127 studium, særlig når det kommer til læringsutbytte. Det er spesielt viktig å rammeplanfeste antall
128 timer utplasseringspraksis.

129 **3.7 Læringsmiljø**

130 Et godt læringsmiljø innebærer at det ikke skal finnes fysiske eller psykiske hinder for studentenes
131 læring. NSO mener det skal finnes en læringsmiljøforskrift der det stilles tekniske krav til hva et
132 godt læringsmiljø innebærer.

133 Ledelsen ved utdanningsinstitusjonene har ansvar for å sikre et godt læringsmiljø.

134 Læringsmiljøutvalgene skal drive aktivt og strategisk arbeid for å sikre et godt læringsmiljø ved
135 institusjonene.

136 Studentene skal ha gode arbeidsplasser på institusjonen for å kunne bedrive selvstudium. Alle
137 studenter skal ha tilgang på nødvendige spesialrom, og teknisk utstyr som brukes til undervisning
138 må holde høy standard og være oppdatert.

139 NSO mener det er behov for en storstilt satsing på bygningsmasse i høyere utdanning både når
140 det gjelder investering i nye bygg og oppussing av eksisterende bygningsmasse. Midlene som blir
141 gitt til forvaltning, leie og oppussing av høyere utdanningsinstitusjoners bygningsmasse skal
142 øremerkes over statsbudsjettet og ikke gå ut over institusjonenes handlingsrom.

143 Det er viktig at nye studenter møter et godt mottaksapparat på utdanningsinstitusjonene som
144 ivaretar både faglige og sosiale behov. Utdanningsinstitusjonen har hovedansvar for
145 gjennomføringen av dette.

146 **3.8 Utdannede kandidater**

147 NSO mener alle nyutdannede kandidater skal ha rett til å ta enkeltemner etter fullført bachelor-
148 eller masterutdanning.

149 Alumni bidrar både til at studenter tydeligere ser hva de kan bruke utdannelsen sin til og til å styrke
150 nettverket til studentene, de ansatte og alumniene selv. NSO mener at utdanningsinstitusjonene
151 skal jobbe aktivt med bruk av alumni for å vise bredden av arbeidsmuligheter studiet gir. Alumni
152 bør brukes til å tilby gjesteforelesninger som kan gi nye vinklinger og innblikk i fagets relevans
153 samt fremme tverrfaglige samarbeid.

154 Karriereveiledning er viktig for å forberede seg for arbeidslivet. Alle utdanningsinstitusjoner skal
155 tilby dette.

156 **3.9 Institusjonenes faglige fullmakter.**

157 Institusjonene kan tildeles fullmakt til å opprette studier innenfor et gradsnivå hvis institusjonen har
158 opprettet 4 bærekraftige studier på det aktuelle gradsnivået. I hvilken grad institusjonene ivaretar
159 sine faglige fullmakter blir så en del av tilsynet fra NOKUT.

160 **4.0 FORSKNINGS- OG UTVIKLINGSBASERT UTDANNING (FOU) OG INNOVASJON**

161 NSO mener at all høyere utdanning skal være basert på det fremste innen forskning, faglig og
162 kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap. FoU-arbeid er viktig for at utdanningene skal

163 være oppdaterte og relevante for å kunne delta i utviklingen av å løse globale, nasjonale og lokale
164 utfordringer.

165 For å legge til rette for god FoU-basert utdanning mener NSO at undervisning og formidling knyttet
166 til det aktuelle forskningsprosjektet skal være et kriterium for å få tildeling fra NFR.

167 **4.1 FoU i utdanningene**

168 Begrepet "FoU i utdanning" omfatter både forsknings- og utviklingsbasert undervisning og
169 studentaktiv forskning. NSO mener at FoU-basert utdanning skal være integrert i alle
170 studieprogrammer. Studentene skal inkluderes tidlig i forskningsarbeid. NSO vil inkludere
171 studentene tidlig i forskningsarbeid. Studentene skal få en basisinnføring i bruk av vitenskapelig
172 metode innenfor sitt fagområde, bruk av kildemateriale og en innføring i etiske aspekter knyttet til
173 forsknings- og utviklingsarbeid.

174 NSO mener at det skal være balansert hvor mye tid de faglige ansatte bruker på forskning og
175 utdanning. FoU-basert utdanning forutsetter at foreleserne gis nok tid til å sette seg inn i forskning
176 og forske selv, samtidig er det viktig at ingen faglige ansatte kjøpes fri fra undervisning.

177 Universiteter og høyskoler skal arbeide målbevisst for at både master- og bachelorprosjekt kan
178 utgjøre integrerte deler av større forsknings- og utviklingsarbeid. Å involvere studenter på
179 bachelornivå i forskningen på institusjonen krever rett tilnærming og ressurser i form av veiledning
180 og oppfølging fra vitenskapelig tilsette, og stiller krav til både forskningskompetanse og
181 formidlingsevne. Nivået og omfanget på forskning og forskningsmetode skal øke i utdanningsløpet.

182 **4.2 Innovasjon i utdanningene**

183 Innovasjon i utdanningen skal innebære kontinuerlig faglig utvikling og nytenkning om løsninger.
184 Det er en del av akademias oppgave å tenke nytt og være med på å fornye samfunnet. Innovasjon
185 innebærer en tydelig forbedring og kan være en løsning, en prosess, en tjeneste, en arbeidsmåte
186 eller et produkt som er nytt for den enheten eller aktøren som tar den i bruk.

187 Studentene skal bli i stand til å se muligheter og nye løsninger innenfor fagområdet de studerer.
188 Alle studenter skal gjennom utdanningen bli i stand til å bruke sin kunnskap og ferdigheter i
189 næringsliv og andre samfunnsområder.

190 NSO mener at utdanningsinstitusjonene i samarbeid med arbeidslivet skal legge til rette for
191 studentinkubatorer.

192 Institusjonen skal også legge til rette for at studenter som ønsker å følge en idé, kommersialisere
193 et produkt eller starte en bedrift får muligheter til å gjøre dette. Dette innebærer ressurser som
194 ansatte med innovasjonskompetanse, økonomisk støtte og kontakt med næringsliv og
195 ventureselskaper.

196 Institusjonene skal ha gode systemer for å sikre studenters immaterielle rettigheter. Lærestedene
197 har en plikt til å tilrettelegge for studentenes lærefrihet og anerkjenne deres eierskap til egne
198 resultater og arbeider.

199 **5.0 LÆRINGSFORMER**

200 Studenter skal gjennom studiene få økt kunnskap, kompetanse og generelle ferdigheter, og det
201 høyere utdanningssystemet skal legge til rette for at utvikling kan skje gjennom varierte lærings- og

202 vurderingsformer på alle nivå. Det er et institusjonelt ansvar at forelesere og undervisere holder
203 seg oppdatert på nye lærings- og vurderingsformer.

204 **5.1 Lærings- og undervisningsformer**

205 Metodene som brukes for læring er viktige for utdanningskvaliteten, og læringsformene skal være
206 et verktøy for at studentene oppnår målene i læringsutbyttebeskrivelsene. NSO mener det er viktig
207 at læringsformene er varierte og tilpasset det spesifikke fagområdet. Lærings- og
208 undervisningsformer skal ha høy grad av interaksjon mellom studenter og forelesere og basere
209 seg på oppdatert og relevant pensum.

210 Obligatorisk undervisning er ingen garanti for at studenten forstår og lærer det som blir formidlet,
211 og NSO mener at man heller skal benytte seg av vurderingsformer der studentens evne til å
212 benytte kunnskapen testes. NSO mener at undervisning kun skal være obligatorisk i de tilfellene
213 der læringsutbyttet ikke kan erverves på annen måte enn gjennom oppmøte eller i fag der flere
214 studenter i en gruppe eller klasse må være tilstede for å kunne gjennomføre undervisningen. Det
215 er institusjonene, gjennom de vitenskapelig ansatte, sitt ansvar å begrunne hvorfor undervisningen
216 blir gjort obligatorisk.

217 For å sikre faglig utvikling, læring og motivasjon er det viktig at studentene får oppfølging gjennom
218 hele studieløpet. Veiledning skal gjøre studenten i stand til å gjennomføre utdanningen på en god
219 måte. Faglig veiledning en-til-en gir stort utbytte og skal gis av vitenskapelige tilsatte. Alle
220 studenter skal ha krav på kontinuerlig god veiledning. I tillegg til de vanlige veiledningsrutinene,
221 mener NSO at alle vitenskapelige tilsatte skal ha en ukentlig kontortid der studenter fritt kan komme
222 innom og få veiledning.

223 Det skjeve maktforholdet mellom student og veileder kan føre til maktmisbruk. NSO mener at
224 institusjonene skal ha plikt til å ha varslingssystemer som er gjort kjent for studenter og ansatte, og
225 jobbe for å forebygge kritikkverdige forhold. Det er viktig å ivareta alle parter rettssikkerhet i slike
226 tilfeller.

227 **5.2 Pedagogisk kompetanse**

228 NSO mener at alle som underviser i høyere utdanning skal ha god pedagogisk og didaktisk
229 kompetanse. Det skal bidra til både refleksjon rundt eget virke og til å kunne formidle oppdatert
230 fagkunnskap og resultater av sin egen og andres forskning til studentene. Minimumskravet for å
231 undervise i høyere utdanning skal være universitets- og høyskolepedagogisk basiskompetanse.
232 Pedagogisk basiskompetanse skal innebære både å kunne planlegge og gjennomføre
233 undervisning og veiledning på en måte som fremmer studentenes læring, og vurdere og
234 dokumentere resultater fra egen undervisning og veiledning. Alle som underviser skal kjenne til
235 aktuelle styringsdokumenter for undervisning i høyere utdanning, samt kunne begrunne eget
236 kunnskapssyn relatert til pedagogisk teori. NSO mener at det er institusjonenes ansvar å sikre at
237 alle vitenskapelig ansatte i høyere utdanning har tilfredsstillende pedagogisk og didaktisk
238 kompetanse.

239 En test av pedagogisk kompetanse i form av en prøveforelesning skal gjennomføres ved alle
240 nyansettelser av vitenskapelige ansatte som skal drive undervisning i høyere utdanning. Det skal
241 være studentrepresentasjon i alle ansettelsesutvalg.

242 Ansatte uten nødvendig formell pedagogisk kompetanse skal gjennomføre dette innen rimelig tid
243 etter tilsetting og det er et ledelsesansvar å sikre at de ansatte har nødvendig praktisk og formell
244 kompetanse til å undervise i høyere utdanning. Hvert femte år skal det være obligatorisk for alle

245 forelesere å delta på oppfriskingskurs. NSO mener alle faglig tilsatte skal ha krav på et
246 undervisningsår for å styrke sin pedagogiske kompetanse. NSO mener at fagfelleevaluering skal
247 være obligatorisk for all undervisning gitt av vitenskapelig ansatte. Fagfelleevaluering vil gi
248 kvalitative tilbakemeldinger og slik fremme gode læringsprosesser i akademia.

249 Det er institusjonenes ansvar å fastsette reglementer for opprykk. Det er viktig at opprykk baserer
250 seg på alle de oppgavene en har som faglig tilsatt i universitets- og høyskolesektoren. NSO mener
251 at undervisnings- og formidlingskompetanse skal vektlegges ved ansettelse og forfremmelser på
252 lik linje med forskningsaktivitet. Fagfelleevaluering av undervisning og evalueringer fra studentene
253 kan være grunnlaget for dette.

254 **5.3 Undervisningsassistenter/ studentassistenter**

255 Bruk av studentassistenter kan være et godt supplement til undervisning. Studentassistenter skal
256 brukes til å gi mengdetrening og veiledning når det trengs.

257 Studentassistenter skal være nøye utvalgt på bakgrunn av gode faglige resultater og evne til å
258 formidle faget. Det er en forutsetning at studentassistenter får opplæring og oppfølging nok til å
259 gjøre en god jobb. Bruken av studentassistenter i et emne skal evalueres på årlig basis av
260 emneansvarlig, som videre avgjør om studentassistenten får fortsette.

261 Studentassistenter burde ikke få tillatelse til å underkjenne oppgaver som kreves for å få ta
262 eksamen. En slik avgjørelse må tas av fagansvarlig med formell pedagogisk kompetanse.

263 **5.4 Pensum og læremidler**

264 Pensum skal formidle etablert fagkunnskap og det fremste og nyeste innen relevant forskning. Det
265 skal være fritt pensumvalg. Bøker som gir foreleser økonomisk vinning skal godkjennes av
266 emneansvarlig før de settes på en pensumliste. Tilrettelagte læremidler skal alltid være tilgjengelig
267 for studenter med behov. Studenter skal kunne påvirke pensumvalget på sine emner.

268 NSO mener det skal opprettes en nasjonal lisens for universitets- og høyskolebibliotekene slik at
269 alle studenter får lik tilgang til bibliotekdatabasene. Det skal påses at artikler ikke dobbeltfaktureres
270 internt på institusjonene. Det skal benyttes standardiserte maler for pensumlistene med direkte
271 lenking til artikler og bibliotek. Studentene skal kunne sette sammen egne kompendier og bestille
272 dem, slik at man slipper å kjøpe samme artikler mange ganger.

273 For å sikre studenters mulighet til å holde seg faglig oppdaterte er det viktig å kunne innhente og
274 tilegne seg kunnskap produsert i andre land. Relevant og god pensumlitteratur på flere språk enn
275 norsk er med på å sikre at alle studenter har mulighet til å lære seg internasjonalt fagspråk.

276 **5.5 Digitalisering**

277 NSO mener at digitalisering av den høyere utdanningssektoren må fremmes ved å jobbe
278 systematisk med å identifisere muligheter og utfordringer for digitalisering av hele læringsløpet fra
279 planlegging, administrering og gjennomføring av undervisning og eksamen, til tilbakemelding,
280 klagebehandling og evaluering av fag og emner.

281 NSO mener det er behov for en satsing på digitalisering av høyere utdanning i Norge.
282 Digitalisering av høyere utdanning har konsekvenser utover digitaliseringen i seg selv og en
283 implementering av digitale tiltak må derfor ses i sammenheng med de andre aspektene i
284 utdanningen. Digitalisering er ikke et mål i seg selv, men et virkemiddel for å forbedre måter å
285 drive utdanning på samtidig som det åpner for nye læringsmetoder.

286 For å sikre effektivitet i sektoren, mener NSO at alle utdanningsinstitusjoner i Norge skal ha en
287 felles digital infrastruktur.

288 Digital tilgjengeliggjøring av forelesninger gir både større fleksibilitet for studentene og kan heve
289 kvaliteten i undervisningen. NSO mener at alle forelesninger skal være åpent tilgjengelig for alle.

290 NSO mener det er positivt at åpne pedagogiske ressurser¹ gjør at man kan ta utdanning
291 uavhengig av geografisk plassering, samt åpner for å bruke forelesninger fra andre
292 utdanningsinstitusjoner. Utdanningsinstitusjonen skal anbefale studentene bruk av eksterne
293 læringskilder og disse skal være et supplement til eksisterende undervisning. Samtidig er et
294 utdanningsmiljø med høy grad av interaksjon, der studenter møter medstudenter og forelesere,
295 viktig for å ivareta læringsutbyttet beskrevet i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Norsk
296 studentorganisasjon mener at alle innleveringer og eksamener skal innleveres og avlegges digitalt
297 hvor dette er mulig.

298 Alle utdanningsinstitusjoner skal ha lisenser på programvare som er relevante for studiet. Det skal
299 være mulig for studentene å benytte seg av denne programvaren på sine egne, private maskiner.

300 NSO mener institusjonsbibliotekene skal tilby kursing i digitale ressurser for studenter og ansatte
301 ved institusjonen.

302 **5.6 Vurderingsformer**

303 Vurderingsformene skal teste studentenes oppnåelse av læringsutbyttebeskrivelsene relatert til
304 kvalifikasjonsrammeverket. Vurderingene skal være en del av læringsprosessen i høyere
305 utdanning og sees i sammenheng med valgte læringsformer og læringsutbyttebeskrivelser. Alle
306 emner skal ha minst to ulike karaktergivende vurderinger. NSO mener det skal være både
307 individuelle og gruppebaserte vurderingsformer og at alle studenter skal utsettes for et mangfold
308 av vurderingsformer gjennom studiet.

309 NSO vil ha en karakterskala fra A-F hvor nasjonale retningslinjer avgjør nivået på de ulike
310 karakterene. Bestått/ikke-bestått kan benyttes når det er sentralt at studentene har kjennskap til
311 emnets innhold fremfor å se hvilket nivå studenten er på. Bestått/ikke-bestått skal brukes for å
312 vurdere praksisperioder. Bestått/ikke-bestått skal ikke omregnes til en karakter i opptak til andre
313 grader eller studier. Nivået for bestått skal tilsvare karakteren C eller bedre.

314 Alle studenter skal kun vurderes ut fra egen prestasjon. NSO mener man skal gå bort i fra
315 normalfordelingsprinsippet.

316 NSO mener at det skal være minst to sensorer på alle eksamener, hvorav minst en ekstern.
317 Dersom ekstern sensur ikke er mulig, skal det foretas en ekstern vurdering av sensurveiledningen
318 som skal eksistere i alle emner. Alle studenter skal få en kvalitativ, automatisk og digital
319 begrunnelse og tilbakemelding når de blir vurdert for sine prestasjoner.

320 NSO mener man skal legge universitets- og høyskoleloven til grunn ved klage på karakter, slik at
321 blindsensur blir den gjeldende praksis på alle utdanningsinstitusjoner. NSO mener det skal
322 utarbeides et helhetlig nasjonalt eksamensreglement som tar for seg alle tidsfrister og krav til både
323 studenter og utdanningsinstitusjonen før, under og etter eksamen.

¹ Open educational resources (OER)

324 **5.8 Skikkethetsvurdering**

325 I utdanninger som utdanner mennesker som skal jobbe innen utdanning, helse og omsorg eller
326 andre yrker hvor det naturlig stilles spesielt høye krav til yrkesetikk har utdanningsinstitusjonene et
327 ansvar for å sikre at kandidatene er skikket til det aktuelle yrket.

328 Utdanningsinstitusjonene har ansvar for å sikre at studentene de uteksaminerer er skikket til å
329 utføre yrket de utdanner seg til. Gjennom hele studiet og i praksisperiodene skal det i utdanninger
330 som er underlagt forskriften om skikkethetsvurdering² foregå en løpende skikkethetsvurdering av
331 alle studenter.

332 Institusjonene skal legge til rette for en god vurderingsprosess av studentenes skikkethet.
333 Institusjonene skal legge til rette for at studenter skal melde tvil om skikkethet, men ansvaret for
334 skikkethetsvurdering er institusjonenes, og skal ikke pålegges studentene . Studentene må gis god
335 og utfyllende informasjon om sikkerhetsvurderingen kontinuerlig gjennom studiet. Dersom det
336 oppstår tvil om en students skikkethet, skal det gjøres en særskilt skikkethetsvurdering. NSO
337 mener det må opprettes en nasjonal skikkethetspott for å sikre at utgifter til gjennomføring av
338 særskilte skikkethetssaker ikke pålegges studenten eller institusjonen³. NSO mener at forskriften
339 om skikkethetsvurdering også bør gjelde for videreutdanninger innenfor de aktuelle utdanningene.

340 **5.9 Danning og tverrfaglighet**

341 Danning er den prosessen som styrker studentenes kritiske og analytiske evner. Disse evnene
342 skal hjelpe studentene til å delta i demokratiet, reflektere rundt etiske spørsmål og bruke sin
343 fagkunnskap på en innovativ måte. Alle utdanninger skal derfor legge opp til refleksjon der
344 studenten kan se seg og sitt fag i en større helhet og ha respekt for andre fagretninger.

345 Framfor å jobbe for danning som et eget eksplisitt mål, mener NSO at en god tilnærming til
346 danning er at dannelsesprosessen blir naturlig ivaretatt i alle studier.

347 I arbeidslivet er en avhengig av å kunne kommunisere med fagpersoner fra andre fagmiljø enn sitt
348 eget, og NSO mener derfor at alle fagmiljø bør etterstrebe mer samarbeid mellom fagområder
349 både innen samme og andre avdelinger og fakulteter. Dette skal føre til økt fagidentitet og at
350 studentene ser hvilke roller de kan ha i det fremtidige arbeidslivet. NSO mener det bør opprettes
351 flere tverrfaglige grader på både bachelor- og mastergradsnivå. Alle studier bør også ha mulighet
352 til å ta valgbare emner ved andre fagmiljø. I tillegg bør alle studier inneholde et tverrfaglig prosjekt
353 hvor studenter møtes på tvers av fagmiljø for å løse aktuelle problemstillinger.

354 **6.0 Arbeidslivsrelevans i høyere utdanning**

355 Praksis kan defineres som praktisk anvendelse av opparbeidet faglig kunnskap og erfaring.

356 Gjennom denne formen for læring får man kunnskap som vanskelig kan tilegnes på andre måter.
357 NSO mener praksis skal være en del av alle studieprogram. Et utvidet praksisbegrep kan også
358 innebære løsning av caseoppgaver, samarbeid med bedrifter ved skriving av bachelor- og
359 masteroppgave og studentaktivt FoU-arbeid.

² <http://www.lovddata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20060630-0859.html>

³ http://www.uhr.no/documents/Skikkethetsarbeid_i_UH_institusjonene_rapport_mars_2011.pdf

360 **6.1 Tilknytning til arbeidslivet**

361 Det å ha studenter i praksis vil bidra til tettere kontakt og samarbeid mellom fagmiljøene ved
362 utdanningsinstitusjonene, studentene og arbeidslivet. I tillegg til direkte kontakt gjennom
363 praksisplasser, bør utdanningsinstitusjonene etterstrebe mer kontinuerlig kommunikasjon med
364 arbeidslivet.

365 NSO mener gjesteforelesninger der man henter inn eksterne foredragsholdere med relevant
366 yrkesbakgrunn skal være en naturlig del av alle studier. Det skal også være mulig for
367 vitenskapelige tilsatte ved høyere utdanningsinstitusjoner å hospitere i relevant arbeidsliv.

368 NSO mener at caseoppgaver er en god metode for å øke studentenes evne til å analysere
369 relevante problemstillinger i lys av aktuell teori. Studentene kan slik jobbe med pensum på en måte
370 som er nærmere knyttet til hvordan en jobber i arbeidslivet og det kan føre til at utdanningen blir
371 mer relevant. Caseoppgaver bør løses gjennom samarbeid med studenter fra flere fagområder.
372 NSO mener også det skal være en mulighet for at bachelor- og masteroppgaver kan skrives i
373 samarbeid med arbeidslivet. Disse oppgavene skal illegges samme krav som øvrige bachelor- og
374 masteroppgaver.

375 Studentene skal i løpet av studiet bli bevisst sin egen kompetanse og hvordan den kan være til
376 nytte i arbeidslivet. Det er viktig at institusjonene legger til rette for karrieredager og lignende for å
377 gi studentene mulighet til å bli kjent med ulike muligheter for framtidig karriere.

378 **6.2 Utplasseringspraksis**

379 Utplasseringspraksis skal sikre at studentene møter ulike deler av den aktuelle virksomheten, et
380 mangfold av medarbeidere og brukergrupper, ulike profesjonsrelevante problemstillinger, og
381 gjennom samarbeid og refleksjon utvikle egen profesjonsidentitet og kompetanse.

382 Praksis er en opplæringssituasjon. Studenter i poenggivende praksis kan ikke anses å være i en
383 normal arbeidssituasjon og kan derfor ikke motta lønn fra praksisstedet i løpet av praksisperioden .
384 De skal trene på reelle arbeidssituasjoner og lære seg å arbeide kunnskapsbasert. Det må
385 opprettes gode rutiner for evaluering og vurdering av praksisstedet og av studentenes
386 læringsutbytte i praksisperioden. Evalueringene skal brukes som en ressurs i
387 kvalitetssikringsarbeidet på institusjonene.

388 Læringsutbyttet for studiet skal avgjøre om utplasseringspraksis skal være en del av
389 studieprogrammet. Utplasseringspraksis skal særlig brukes der menneskelig kontakt er en del av
390 yrkesutøvelsen. NSO mener det bør være utplasseringspraksis også innen utøvende kunst som
391 musikk, teater og dans. I utdanninger det tradisjonelt ikke er utplasseringspraksis skal det
392 minimum være mulig å velge et fordypningsfag som gir mulighet til dette.

393 *6.2.1 Kvalitetssikring av praksisplasser*

394 Det skal alltid være institusjonens ansvar å sikre studentene en god utdanning og
395 utdanningsinstitusjonene har et særlig ansvar for ikke å la logistikk-, plass- og
396 kapasitetsutfordringer føre til praksisplasser uten tilstrekkelig relevans og læringsutbytte.

397 Institusjonene må ha dekning av relevante praksisplasser for studentene som er tatt opp til studiet.
398 Likevel må det være et statlig, regionalt og kommunalt ansvar å tilby praksisplasser.

399 For å sikre stadig forbedring av kvalitet og praksis skal alle utdanningsinstitusjoner ha
400 praksisutvalg. Utvalget skal bestå av representanter fra ledelsen, faglig tilsatte fra de aktuelle
401 fagmiljøene, administrativt ansatte, eksterne representanter fra praksisfeltet samt

402 studenttillitsvalgte. Utvalget skal drøfte aktuelle problemstillinger og finne tiltak for å forbedre
403 praksisordningen ved den respektive institusjonen. Ansvaret for kvalitetssikring av praksisplasser
404 ligger hos institusjonsledelsen.

405 *6.2.2 Fordeling av ansvar, oppfølging og veiledning*

406 Godt samspill og dialog mellom utdanningsinstitusjonene og praksisfeltet er avgjørende for å sikre
407 høy kvalitet i praksisstudiene. NSO mener det må utarbeides klare, forpliktende avtaler mellom
408 utdanningsinstitusjonen, studentene og praksisstedet som skal signeres av alle parter. I avtalene
409 skal krav til tilstedeværelse være spesifisert, og det skal fremgå hvor lang tid veileder på
410 praksisstedet skal sette av til oppfølging av studentene.

411 Praksisveileders tilstedeværelse er avgjørende for å sikre tilstrekkelig grunnlag for å evaluere og
412 vurdere studentens faglige kunnskaper og skikkethet for yrket.

413 NSO mener det må sikres formell veilederkompetanse hos praksisveilederne. Disse må gis tid i
414 stillingene til egen kompetanseutvikling og til å fungere som veiledere. Kun fagpersonell med
415 relevant erfaring fra praksisfeltet over minst tre år skal brukes som veileder på praksisstedene.

416 *6.2.3 Gjennomføring av praksisperioder*

417 For å sikre like muligheter til å ta høyere utdanning mener NSO at alle ekstra utgifter i forbindelse
418 med studiepoenggivende praksis skal dekkes av Kunnskapsdepartementet, gjennom bevilgninger
419 til utdanningsinstitusjonen. Institusjonene skal tilrettelegge for gjennomføring av praksisperioder
420 ved å tilby særplass i praksis til studenter med behov for det. Kriteriene for dette må være
421 tilgjengelig for studentene.

422 NSO mener studenter skal ha mulighet til å ta en praksisperiode i utlandet i løpet av sitt studium.
423 Det må være mulig å få stipend fra Lånekassen også til praksisopphold under tre måneder.

424 **7.0 KVALITETSSIKRING OG STUDENTMEDVIRKNING**

425 At høyere utdanning holder et høyt kvalitetsmessig nivå er et felles ansvar mellom nasjonale
426 myndigheter, utdanningsinstitusjonene, underviserne og studentene. Studenter skal bistå med
427 kvalitetsutviklingen i academia gjennom tett dialog og samarbeid med studenter, forelesere,
428 ledelse, forskningsmiljøer og arbeidsliv. Studentene er de som best kan vurdere om den opplevde
429 kvaliteten på studiene er god. Det skal være kontinuerlig utvikling og evaluering av nasjonale og
430 institusjonelle undersøkelser.

431 Universiteter og høgskoler skal være demokratiske institusjoner og studenter er en del av det
432 akademiske fellesskapet. Det lokale studentdemokratiet, inkludert studentutvalg på fakultets- og
433 instituttnivå, skal være aktive deltakere i styringen av institusjonene på alle nivåer.

434 Minst 30 prosent av medlemmene i alle kollegiale beslutningsorgan i universitetene og høyskolene
435 skal være studenter.

436 **7.1 Institusjonenes ansvar**

437 Alle utdanningsinstitusjoner skal ha et fungerende kvalitetssikringssystem.
438 Utdanningsinstitusjonene har gjennom sine budsjettbehandlinger ansvar for å sette av penger til å
439 sikre studiekvalitet og læringsmiljø. Institusjonene har ansvar for at de ansatte er kompetente til å
440 drive god utdanning. Det er en institusjonell oppgave å jobbe systematisk med å utvikle
441 studieprogrammer og emner for å sikre god kvalitet. Dersom et studieprogram ikke holder en
442 forsvarlig kvalitet over tid har utdanningsinstitusjonene ansvar for å legge ned studiet.

443 Hovedtyngden av kvalitetssikringsprosessen som legges på studentene skal foregå gjennom
444 emne- og programevaluering. Evalueringsprosessen skal legges fram slik at det fremgår for
445 studentene hva evalueringen av undervisningen skal brukes til. Det skal være obligatorisk for
446 emneansvarlig å gjennomføre evalueringer hvert semester emnet tilbys og det skal tilstrebes en
447 høyest mulig svarprosent. Målet med evalueringene skal være å måle graden av institusjonens
448 tilrettelegging for oppnåelse av læringsutbytte tilpasset det enkelte emnet. Alle program og emner
449 skal sluttevalueres med skriftlig rapport fra fagansvarlig. Innholdet i rapporten skal gjøres offentlig
450 tilgjengelig. Studentene skal holdes orientert og inkluderes i arbeidet som skjer i etterkant av
451 evalueringen. Utdanningsinstitusjonene forplikter å følge opp kvalitetsavvik.

452 Evalueringene skal bli gjentatt over tid for å få et statistisk sammenligningsgrunnlag, og det skal
453 brukes fokusgrupper som evaluerer kvaliteten på undersøkelsene. Det skal gjennomføres en
454 midtveisevaluering i alle emner. Denne kan gjøres muntlig, men skal dokumenteres med et referat.
455 Dersom et emne går over mer enn ett semester skal det gjennomføres evalueringer tilsvarende
456 midtveisevalueringer halvveis og i slutten av hvert semester. NSO mener at tilrettelagte eller
457 alternative studieløp skal være kvalitetssikret ut ifra samme krav som institusjonens øvrige
458 studietilbud.

459 Det skal eksistere utvalg som utøver kvalitetssikring på alle nivåer ved institusjonene. Det skal
460 være et faglig samarbeidsorgan som består av representanter fra studentene, de vitenskapelig
461 ansatte, ledelse og gjerne representanter fra yrkesfelt, næringsliv eller praksisfelt.

462 **7.2 Kvalitetssikring på nasjonalt nivå**

463 For å sikre at kvaliteten på utdanningen er høy skal all høyere utdanning kvalitetssikres gjennom et
464 velfungerende system for kvalitetssikring på institusjonen. NOKUT skal føre tilsyn med
465 kvalitetssikringssystemene til institusjonene for å sikre at studietilbudene som gis på de ulike
466 høyere utdanningsinstitusjonene holder høy kvalitet. Kvalitetssikringsarbeidet skal fokusere på
467 forbedring av studiekvaliteten mer enn på å bygge opp tilfredsstillende systemer. NSO mener at
468 NOKUT skal få tilstrekkelige midler til ikke bare se på minimumskrav, men heller være en
469 endringsaktør for å utvikle kvalitet i norsk høyere utdanning.

470 Undersøkelser blant studenter og ansatte, samt kandidatundersøkelser blant ferdig utdannede
471 studenter, er gode informasjonsverktøy. NSO mener det hvert år skal gjøres en landsomfattende
472 studentundersøkelse for å bidra til kvalitetsutvikling på utdanningssiden og muliggjøre
473 sammenlikning mellom utdanningsinstitusjonene. Undersøkelsen må utvikles slik at det blir mulig å
474 spore utvikling over tid. Studentdemokratiene ved institusjonene skal være sentrale i prosessen
475 med å evaluere resultatene, og det bør oppfordres til åpenhet om resultater og metoder.

1 **VEDLEGG 2: SENTRALSTYRETS FORSLAG TIL ENDRINGER**

2

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
1	Nei	3-5	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Norsk studentorganisasjon (NSO) representerer om lag 200 000 studenter og denne plattformen dekker de krav og mål organisasjonen har til høyere utdanningspolitikk. Andre politiske dokumenter vil supplere og utdype politikken i denne plattformen.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Ingen				
<i>Begrunnelse</i>				
Sentralstyret mener at beskrivelser av organisasjonens dokumenter ikke er nødvendig eller hensiktsmessig i en politisk plattform. Sentralstyret har også foreslått samme endring i velferdspolitisk plattform.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

3

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
2A	Nei	22	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Alle skal ha mulighet til å ta høyere utdanning i Norge, uavhengig av sosial bakgrunn.				
<i>Endring</i>				
Endre setningen slik at den omfatter mer enn sosial bakgrunn.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Alle som er faglig kvalifisert skal ha mulighet til å ta høyere utdanning i Norge, uavhengig av etnisitet, språk, religion, livssyn, seksuell orientering, funksjonsnivå, sosial bakgrunn, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.				
<i>Begrunnelse</i>				
Sentralstyret mener at mulighet til å ta høyere utdanning skal være uavhengig av flere ting enn kun sosial bakgrunn. Sentralstyret foreslår derfor å endre denne setningen, slik at man bruker samme definisjon på tilgang til høyere utdanning i denne plattformen, som vi bruker i NSOs plattform for mangfold, inkludering og likestilling.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

4

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
2B	Nei	22	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Alle skal ha mulighet til å ta høyere utdanning i Norge, uavhengig av sosial bakgrunn.				

<i>Endring</i> Fjerne "uavhengig av sosial bakgrunn".
<i>Eventuell ny tekst</i> Alle skal ha mulighet til å ta høyere utdanning i Norge.
<i>Begrunnelse</i> Det er flere faktorer enn kun sosial bakgrunn som er avgjørende for like muligheter til høyere utdanning. For ikke å utelukke noen grupper mener SST at det kan være bedre ikke å nevne noen. Se i sammenheng med forslag 2A.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

5

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
3	Nei	31-35	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket har definert nasjonale rammer for læringsutbytte basert på utdanningsnivå. Læringsutbyttet definerer hvilken kunnskap, ferdighet og generell kompetanse en student skal ha etter endt studie og karakterene sier noe om i hvilken grad disse er oppnådd. Hvert emne skal ha sin egen læringsutbyttebeskrivelse. Læringsutbyttet skal speile samfunnets behov innenfor det aktuelle fagområdet i tillegg til å være relevant for videre karriere.				
<i>Endring</i> Fjerne situasjonsbeskrivelsene av Kvalifikasjonsrammeverket.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket har definert nasjonale rammer for læringsutbytte basert på utdanningsnivå. Læringsutbyttebeskrivelsene skal klart kommunisere hvilken kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som kandidaten innehar etter endt studie.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å ha en plattform som består av politikk og ikke virkelighetsbeskrivelser av hvordan ting eller systemer fungerer. Det som er foreslått strøket er en beskrivelse av hva det står i Kvalifikasjonsrammeverket at læringsutbytter skal være, og hører ikke hjemme i en politisk plattform.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

6

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
4	Nei	38	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<i>Tillegg</i> Supplere dagens definisjon av studiekvalitet, med en definisjon av utdanningskvalitet (som legger vekt på studenten som aktiv aktør, ikke kun mottaker)				
<i>Eventuell ny tekst</i> NSO mener utdanningskvalitet kan forstås som det faglige utbyttet en student har utviklet i løpet av graden. Dette vil avhenge av institusjonenes faglige bidrag og tilrettelegging for				

studentens faglige utvikling.
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å legge til en definisjon av utdanningskvalitet, som skal supplere dagens definisjon av studiekvalitet. Dette har vi valgt å gjøre fordi dagens definisjon fokuserer på tilrettelegging fra institusjonene og kvalitet på ulike prosesser, men lite på det faglige innholdet i utdanningen og det faglige utbyttet studentene sitter igjen med, og er derfor en noe snever tilnærming. SST mener det er viktig at definisjonen legger vekt på at studentene selv også påvirker utdanningskvaliteten, gjennom egen faglig utvikling.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

7

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
5	Nei	46	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Det skal være samsvar mellom emne- og programbeskrivelser og pensum.				
<i>Endring</i> Lagt til undervisnings- og vurderingsformer, endret "emne- og programbeskrivelser" til læringsutbyttebeskrivelser.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Det skal være samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser og pensum, undervisnings- og vurderingsformer				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å legge til «undervisnings- og vurderingsformer» i slutten av setningen, samt endret fra emne- og programbeskrivelser til læringsutbyttebeskrivelser. Dette er i tråd med hvordan emne- og programbeskrivelsene i dag er lagt opp og beskriver hvilket utbytte studentene skal sitte igjen med etter endt emne og program. Per i dag har ikke NSO konkret politikk i utdanningspolitisk plattform som sier at det skal være en sammenheng mellom bruken av ulike metoder i utdanningen og selve utdanningen. Det er viktig at det finnes en sammenheng, og at NSO har politikk på dette.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

8

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
6	Nei	50	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Det skal eksistere fagutvalg på alle utdanninger for å kontinuerlig og systematisk drive kvalitetsforbedring av fagene.				
<i>Endring</i> Legge til hva vi mener utvalgene skal arbeide med, samt endre begrepsbruk.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Det skal eksistere utvalg på studieprogramnivå for alle utdanninger for å kontinuerlig og systematisk drive kvalitetsforbedring av fagene. Utvalgene skal ha et spesielt fokus på				

programdesign, som blant annet innebærer å sikre en god sammenheng mellom emnene i graden, og en god sammenheng mellom læringsutbyttebeskrivelsene og undervisnings- og vurderingsformer. Det skal være en arena for faglig utvikling, hvor man sørger for godt organiserte studieprogram som bidrar til å øke studentenes læringsutbytte og sikrer en tettere kobling mellom forskning, utvikling og utdanning. Det er et ledelsesansvar å sikre at slike utvalg eksisterer og å gi dem forutsetningene for å fungere.

Begrunnelse

Sentralstyret ønsker å endre ordet «fagutvalg» til «utvalg» for å unngå misforståelser rundt hvilke utvalg vi snakker om, da ulike institusjoner har ulike navn for dette. I dagens plattform er det lite fokus på at institusjonene må se helhetlig på gradene og emnene som inngår i dem. Sentralstyret mener derfor det er hensiktsmessig at disse utvalgene får et spesielt ansvar for å sikre at det fokuseres på programdesign. Det er også presisert at det er et ledelsesansvar å sikre at disse utvalgene fungerer, for å ansvarliggjøre ledere på institusjonene når det kommer til arbeidet med kvalitet i utdanningene.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

9

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
7	Ja	53	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
3.0 Rammevilkår for høyere utdanning				
<i>Endring</i>				
Endre overskrift. Innholdet i kapittelet er det samme.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
3.0 Rammevilkår og forutsetninger for kvalitet				
<i>Begrunnelse</i>				
I dagens kapittel 3.0, er det ikke samsvar mellom overskrift og innhold. For å slippe å flytte flere delkapitler rundt, samt slippe å bytte innhold i underoverskriftene, ønsker sentralstyret å gjøre en enkel opprydning ved å endre overskrift. Dette gir ingen politisk endring.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

10

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
8	Nei	56-59	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
NSO mener det skal legges fram en stortingsmelding om høyere utdanning hvert fjerde år. Meldingen bør ta inn over seg forholdet mellom forskning og utdanning, og ta for seg rammevilkårene for høyere utdanning, kvalitet og relevans og en gjennomgang av institusjonslandskapet med tanke på dimensjonering.				
<i>Endring</i>				

Endre dagens krav til en mer åpen formulering om hva vi forventer av politisk ledelse, når det kommer til planer, strategier og mål for høyere utdanning.

Eventuell ny tekst

Det innebærer blant annet at politisk ledelse skal ha klare visjoner, strategier og mål for høyere utdanning og forskning. Disse må gjøres synliggjøres, eksempelvis gjennom stortingsmeldinger og langtidsplaner. Slike planer må ta for seg hele universitets- og høyskolesektoren, og omhandle de utfordringene som finnes, samt tiltak for å møte disse. Utdanning og forskning er koblet tett sammen, og dette bør gjenspeiles i nasjonale planer og meldinger som omhandler høyere utdanning. Felles for alle dokumenter av denne typen er at kvalitetsutvikling av utdanningstilbudene og studentenes læring må være i fokus.

Begrunnelse

Sentralstyret ønsker å ha en mer åpen formulering rundt dette temaet enn i dagens plattform. Det er derfor innstilt på en endring som legger mer vekt på at det er viktig med strategier og mål for høyere utdanning enn hvordan, og hvor ofte, disse skal presenteres. Sentralstyret ser det som lite hensiktsmessig å kreve en stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning hvert fjerde år. Sentralstyret mener fokuset bør ligge på hvordan man kan gjøre høyere utdanning bedre gjennom tiltak og endringer, og ikke på hvordan man skal skrive den neste stortingsmeldingen. Generelt tror sentralstyret dette vil føre til at det tenkes mer langsiktig og helhetlig rundt kvalitet i høyere utdanning.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

11

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
9A	Nei	66-69	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Institusjonene skal gis incentiver til å sette alternative opptakskrav der dette er mulig. Dette innebærer blant annet karakterkrav, krav til spesielle fagkombinasjoner fra videregående skole samt motivasjonsbrev og intervju. Dette skal godkjennes av Kunnskapsdepartementet.				
<i>Endring</i>				
Legge til spesifiseringer rundt krav til bruk av alternative opptakskrav, tilrettelegging og informasjon. Endre hvem som har ansvar for å godkjenne bruk av alternative opptakskrav fra KD til institusjonsstyrene.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Institusjonene skal benytte alternative opptakskrav som for eksempel motivasjonsbrev, intervju og opptaksprøver der dette er hensiktsmessig. NSO mener det, i enkelte tilfeller, kan være for snevert å kun vurdere elever på bakgrunn av karakterer fra videregående skole. Institusjonene som tar i bruk alternative opptakskrav må ta hensyn til, og tilrettelegge for, studenter som søker på grunnlag av særskilt vurdering, herunder også studenter med skrive- og lesevansker. Karakterkrav og spesiell fagkombinasjon fra videregående skole kan benyttes i de tilfeller der det er grundig faglig begrunnet. Det må være god informasjon til elever i videregående skole om eventuell bruk av slike krav, og endringer må varsles om i tilstrekkelig tid før innføring. Det skal tilbys forberedende kurs eller tilsvarende for å gi studentene en mulighet til å kompensere for manglende karakterkrav. Bruk av alternative				

opptakskrav skal godkjennes av institusjonens styre.

Begrunnelse

Sentralstyret ønsker å presisere at det skal være strenge krav til faglig begrunnelse for å benytte karakterkrav og stille krav til fagkombinasjoner for opptak. SST foreslår også å legge til noe om tilrettelegging og informasjon i forbindelse med bruk av alternative opptakskrav, samt at det skal tilbys forkurs. I dette forslaget spesifiseres det også at bruk av alternative opptakskrav skal godkjennes av institusjonenes styre, fremover kunnskapsdepartementet. Dette fordi SST mener det er unødvendig byråkratisk at KD skal være innblandet i en slik godkjennelsesprosess. SST mener det er institusjonene selv som har de beste forutsetningene for å vurdere hvilke opptakskrav som skal benyttes ved opptak til deres studier.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

12

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
9B	Nei	66-69	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Institusjonene skal gis incentiver til å sette alternative opptakskrav der dette er mulig. Dette innebærer blant annet karakterkrav, krav til spesielle fagkombinasjoner fra videregående skole samt motivasjonsbrev og intervju. Dette skal godkjennes av kunnskapsdepartementet.

Endring

Endre avsnittet noe, legge til noe om forkurs samt krav til faglige begrunnelser ved bruk av alternative opptakskrav.

Eventuell ny tekst

Institusjonene bør benytte alternative opptakskrav der dette er hensiktsmessig. NSO mener det, i enkelte tilfeller, kan være for snevert å vurdere søkere utelukkende på bakgrunn av karakterer fra videregående opplæring. Karakterkrav og spesiell fagkombinasjon fra videregående opplæring kan benyttes i de tilfeller der det er grundig faglig begrunnet. Det kan tilbys forberedende kurs eller tilsvarende for å gi studentene en mulighet til å kompensere for manglende karakterkrav.

Begrunnelse

Sentralstyret ønsker å presisere at det skal være strenge krav til faglig begrunnelse for å benytte karakterkrav og stille krav til fagkombinasjoner for opptak. SST foreslår også å legge til noe om at det skal tilbys forkurs for å gi søkere mulighet til å kompensere for manglende karakterkrav. I dette forslaget er det ikke sagt noe om tilrettelegging, da dette uansett skal tas hensyn til i opptaksprosessen. I dette forslaget spesifiseres det heller ikke hvem som har ansvaret for å godkjenne bruken av alternative opptakskrav, og det gis ikke eksempler på ulike opptakskrav. Sees i sammenheng med forslag 9A.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

13

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
--------------------	---------------------	--------------------	-----------------------	--------------

10 (Dissens)	Nei	66-69	Marianne Andenæs, Anine Klepp, Kaja De Ru	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Institusjonene skal gis incentiver til å sette alternative opptakskrav der dette er mulig. . Dette innebærer blant annet karakterkrav, krav til spesielle fagkombinasjoner fra videregående skole samt motivasjonsbrev og intervju. Dette skal godkjennes av kunnskapsdepartementet.				
<i>Endring</i> Omformulere avsnittet og legge til vektning av karakterene.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Institusjonene kan benytte alternative opptakskrav der dette er hensiktsmessig. Dette kan for eksempel være ulik vektning av karakterer og opptaksprøver.				
<i>Begrunnelse</i> Dissens: Mindretallet i SST, bestående av Marianne Andenæs, Anine Klepp, Kaja De Ru ønsker å vedta dette forslaget. Dissensen må sees i sammenheng med forslag 9A og 9B. Mindretallet ønsker at denne setningen skal voteres over separat, og åpne for muligheten til å stemme inn alternativer til brødteksten som vil følge etter. Mindretallet ønsker at landsmøte skal diskutere ulike alternative opptakskrav, spesielt vektning av karakterer, da dette potensielt er et tiltak som ikke vil kreve mye ressurser (dette er noe som kan inkorporeres i Samordna opptak). Hensikten med vektning av karakterer er at relevante karakterer for studieprogrammet personen søker på skal vektes opp, til fordel for mindre relevante karakterer. Vår idé er at et studieprogram er veldig spisset sammenlignet med bredden i VGS, og vi ønsker at dersom man er særskilt flink innenfor ett område, men kanskje har dårlige resultatet i et annet, så skal ikke det «stenge døren» helt for muligheten til å komme inn på et studieprogram. Vi ser for oss at denne setningen kan voteres over separat og det vil fortsatt være mulighet til å stemme inn alternativer til brødteksten som vil følge etter.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

14

<i>Forslag nr.</i> 11	<i>Redaksjonelt</i> Nei	<i>Linjenummer</i> 72	<i>Forslagstiller</i> Sentralstyret	<i>Rolle</i> SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Dette ansvaret skal ligge til videregående skole.				
<i>Endring</i> Endre fra at dette ansvaret ligger utelukkende hos videregående skole til at det et delt ansvar mellom høyere utdanning og videregående opplæring.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Ansvaret for dette er todelt der ansvaret for forkurs skal ligge hos universitetene og høyskolene, mens ansvaret for karakterforbedring skal ligge hos videregående opplæring.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker ikke at det utelukkende skal være videregående skole som har ansvaret for at elever skal kunne opparbeide seg den nødvendige kompetansen for å komme inn på høyere utdanning, dersom denne ikke kommer automatisk gjennom				

videregående opplæring. Dette vil utelukke at høyskoler og universiteter selv kan ta deler av ansvaret ved å arrangere forkurs. Sentralstyret ønsker derfor å endre denne formuleringen, slik at vi fastsetter at dette skal være et delt ansvar mellom videregående skole og høyere utdanning. Se dette i sammenheng med forslag 8, der dette også nevnes.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

15

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
12	Nei	78-84	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<p>Studenter har rett på veiledning og god informasjon om studier, både i forkant av og under studieløpet. Studenter skal enkelt få kunnskap om ulike tilnærminger til fag eller ulik spisskompetanse ved ulike institusjoner. Dette innebærer informasjon om studietilbud, fagtilbud, læringsutbytte, oppbygning av de ulike studier, utvekslingsavtaler, rådgivere, veiledere, de vitenskapelige ansattes kompetanse og arbeidsmuligheter. Dette skal utgjøre en vesentlig del av institusjonenes rekrutteringsstrategi. Institusjonens faglige profil og publikasjoner skal være lett tilgjengelig for studentene.</p>				
<i>Endring</i>				
<p>Utdypning av dagens politikk som kun sier at det skal være tilstrekkelig med informasjon i forkant og underveis i studiet. I forslaget er det skilt mellom veiledning før og underveis i studiet. I tillegg foreslås det å ha politikk som sier noe om kravet til rådgivernes kompetanse, og samarbeidet mellom alle parter.</p>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<p>3.2 Karriereveiledning</p> <p>Alle potensielle søkere til høyere utdanning, skal ha rett på karriereveiledning og tilgang på god informasjon om hvilke studier som finnes, og hva disse kan brukes til. Rådgivere i grunnskolen, videregående skole og i NAV-systemet, må ha kjennskap til hva ulike studier gir av kompetanse, hvilke ferdigheter de gir studentene, hvordan studiene gjennomføres, forventninger til studenten og ikke minst hva som er den faglige profilen og spesialiseringsområde for de enkelte studier/institusjoner. Dersom rådgivere skal ha god kompetanse om høyere utdanning og ulike karriereveier, er det viktig at markedsføringen av de ulike studieprogrammene er tydelig og gir et realistisk bilde av innhold og de forventningene som stilles.</p> <p>Rådgivere må i tillegg ha kompetanse på to andre områder. Den første er knyttet til hva kompetanse brukes til i arbeidslivet, hva arbeidslivet etterspør, og hvilke endringer som skjer i arbeidslivet. Den andre handler om å ha kompetanse til å hjelpe studiesøkende til å vurdere hva som passer for en selv å arbeide med og hvordan man ut fra dette kan eller bør velge studier. For å sikre dette må samarbeidet mellom utdanningsinstitusjoner, karriererådgivere og arbeidslivsorganisasjoner styrkes, samt at det må stilles krav til dokumentert utdanning for tilsetting i karriererådgivningsstillinger.</p> <p>Karriereveiledning underveis i studiet er viktig for å forberede seg for arbeidslivet.</p>				

Gjennom karriereveiledningen skal studentene bevisstgjøres på hvordan arbeidslivet fungerer, hvordan ulike bransjer og sektorer arbeider, og hvordan deres kompetanse kan nyttiggjøres. Alle utdanningsinstitusjoner eller tilhørende studentsamskipnad, skal tilby karriereveiledning.

Begrunnelse

En av forutsetningene for å velge et studieprogram fremfor et annet, kan være rådgivningen som gis om studiet. Per i dag har NSO lite politikk på karriereveiledning, og sentralstyret ønsker at det skal være et delkapittel i utdanningspolitisk plattform som tar for seg dette. Sentralstyret ønsker å presisere at de som er rådgivere til høyere utdanning blant annet skal ha god kompetanse om studiemulighetene i høyere utdanning, hva arbeidslivet etterspør, samt ha kompetanse om hvilke muligheter som ligger i et studie. I forslaget, er det bevisst gjort et skille mellom veiledning i forkant av studiet, og veiledning underveis i studiet. Det er et økt fokus på karriereveiledning i sektoren, og sentralstyret anser det som viktig at NSO har konkret politikk på området.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

16

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
13	Nei	85-90	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

3.2 Kostnadskategorier

NSO ser det som grunnleggende at fastsettelsen av de ulike kostnadskategoriene i finansieringssystemet skal være basert på undervisningsintensitet, praksiskostnader og det reelle utstyrsbehovet i utdanningene. NSO mener at kunnskapsdepartementet må utføre en gjennomgang av alle kostnadskategoriene med mål om en korrekt og rettferdig tildeling, og vurdere om kostnadskategoriene skal defineres etter program.

Strykning

Eventuell ny tekst

Ingen

Begrunnelse

Sentralstyret har valgt å fjerne kapitlet om kostnadskategorier, da dette er ivaretatt av NSOs plattform for organisering og dimensjonering av høyere utdanning.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

17

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
14	Nei	95	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ingen

Endring

Lagt til tekst om bedre finansiering av SFU-ordningen.

Eventuell ny tekst

NSO mener at finansieringen av SFU-ordningen må styrkes. Dette omfatter både nye og allerede etablerte sentre.

Begrunnelse

Det finnes ulike senterordninger som skal fremme god forskning, innovasjon og utdanning. Disse sentrene er senter for fremragende forskning (SFF), senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) og senter for fremragende utdanning (SFU). Det er i dag stor forskjell på finansieringen av de tre ulike senterordningene, og sentralstyret mener at finansieringen av SFU-ordningen må styrkes. Sentralstyret mener at både nye og allerede etablerte SFUer bør få en større økonomisk tildeling enn i dag. Dette gir sentrene bedre forutsetninger for utvikling og progresjon.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

18

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
15	Nei	96-99	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
3.4 Ledelse av fagmiljø				
Å oppnå gode fagmiljø krever god ledelse og koordinering. Det skal stilles krav til opplæring og kompetanseheving av ledere på alle nivå. NSO mener at praktisk og formell kompetanse som leder skal vektlegges i tillegg til førstekompetanse ved ansettelse i lederstillinger.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Ingen.				
<i>Begrunnelse</i>				
Politisk dokument om styring og ledelse som ble vedtatt på landsmøtet i 2015, ivaretar teksten som er foreslått strøket. Det vil si at NSO fortsatt vil ha samme politikk selv om teksten strykes i utdanningspolitisk plattform.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

19

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
16	Nei	113-114	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Dersom eksamen i to eller flere obligatoriske emner faller på samme dato skal studenten ha krav på utsatt eksamen.				
<i>Endring</i>				
Presisere at det å legge eksamen i obligatoriske emner på samme dag i utgangspunktet ikke skal skje.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Institusjonene skal så langt som mulig unngå at eksamen i obligatoriske emner innenfor samme utdanning/utdanningsgruppe ikke legges på samme dato. Dersom dette ikke				

kan unngås skal studenter som har eksamen i to eller flere obligatoriske emner på samme dato ha krav på utsatt eksamen i samme eksamensperiode.

Begrunnelse

Sentralstyret mener det er viktig å presisere at vi i utgangspunktet mener eksamen i obligatoriske emner innenfor samme utdanning ikke skal havne på samme dato. Vi ønsker likevel å ha med setningen om hva studentene har krav på hvis dette skulle skje, men presisere at studenten skal ha rett på utsatt eksamen innenfor samme eksamensperiode. Dette er viktig for å hindre at studenten må utsette andre emner eller lignende, frem til denne eksamenen er avlagt.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

20

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
17	Nei	116-117	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Flere utdanningsinstitusjoner må derfor utarbeide gratis studietilbud i form av sommerskole, og Lånekassen må gi støtte til studenter som ønsker å delta på dette.

Endring

Stryke siste leddsetning.

Eventuell ny tekst

Flere utdanningsinstitusjoner må derfor utarbeide gratis studietilbud i form av sommerskole.

Begrunnelse

SST ønsker å stryke delen av avsnittet som omhandler lånekassen, da dette passer bedre inn i velferdspolitisk plattform, og er foreslått inn der.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avslått

21

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
18	Nei	122	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ingen

Tillegg

Legge til tekst om institusjonenes ansvar knyttet til studenter som har problemer med å følge normal studieprogresjon.

Eventuell ny tekst

Ved særskilte årsaker skal utdanningsinstitusjonene tilrettelegge studieløpet og sette opp en egen progresjonsplan for studenten med mål om å fullføre studiene på en god måte og forhindre uønsket frafall.

Begrunnelse

Sentralstyret mener institusjonene har et ansvar for å følge opp studenter som av ulike grunner sliter med å komme seg gjennom studiene på en god måte. Ved å tilrettelegge studieløpet etter avtale med studenten selv er det større sannsynlighet for at studenten klarer å fullføre studiene. På den måten kan man fange opp de studentene som kanskje

ellers ville falt fra studiene på grunn av vanskeligheter med å følge normal studieprogresjon.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

22

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
19	Nei	122	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til en setning om permisjon for studenter.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Alle studenter skal ha rett på et års ubetinget permisjon.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener alle studenter skal ha rett på et års ubetinget permisjon, det vil si at man skal kunne sette utdanningen på vent ett år, uten at det finnes særskilte grunner for dette. Vi ser på dette som viktig for å hindre at studenter som av ulike grunner trenger eller ønsker et år fri fra studiene faller helt fra og ikke får fullført sin utdanning.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

23

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
20	Nei	124-127	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Alle som er utdannet under samme rammeplan skal ha det samme basislæringsutbyttet etter endt studium uavhengig av studiested. Disse utdanningene skal dermed styres gjennom rammeplaner. Rammeplanene må ikke ha et for stort nivå av detaljstyring, men skissere de viktigste linjene for et studium, særlig når det kommer til læringsutbytte.				
<i>Endring</i> Forkorting av tekst, samt få frem at institusjonene skal få sette preg på læringsutbyttebeskrivelsene med egen faglig profil				
<i>Eventuell ny tekst</i> Alle som er utdannet under samme rammeplan skal ha det samme basislæringsutbyttet etter endt studium uavhengig av studiested. Rammeplanen skal dog ikke være så detaljert at institusjonene ikke kan sette preg på læringsutbyttebeskrivelser med egen faglig profil.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker en mer presis politikk på rammeplanstyrte utdanninger. NSO ønsker ikke at alle utdanninger nødvendigvis skal være helt like, og ønsker å få frem at det er viktig at institusjonene selv kan sette et preg på læringsutbyttebeskrivelsene basert på deres faglige profiler.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

24

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
21	Ja	124-127	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Alle som er utdannet under samme rammeplan skal ha det samme basislæringsutbyttet etter endt studium uavhengig av studiested. Disse utdanningene skal dermed styres gjennom rammeplaner. Rammeplanene må ikke ha et for stort nivå av detaljstyring, men skissere de viktigste linjene for et studium, særlig når det kommer til læringsutbytte.				
<i>Endring</i>				
Flyttes til linje 35.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Alle som er utdannet under samme rammeplan skal ha det samme basislæringsutbyttet etter endt studium uavhengig av studiested. Disse utdanningene skal dermed styres gjennom rammeplaner. Rammeplanene må ikke ha et for stort nivå av detaljstyring, men skissere de viktigste linjene for et studium, særlig når det kommer til læringsutbytte.				
<i>Begrunnelse</i>				
Sentralstyret foreslår ingen konkrete endringer på dette punktet, annet enn å flytte avsnittet til det som omhandler læringsutbytte på studier. Hensikten med dette er for å samle alt som omhandler læringsutbytte på studier til samme sted i dokumentet.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

25

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
22	Nei	130-131	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Et godt læringsmiljø innebærer at det ikke skal finnes fysiske eller psykiske hinder for studentenes læring.				
<i>Endring</i>				
Utdyping.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Et godt læringsmiljø innebærer at institusjonen har gode rammer der studentene skal kunne tilegne seg kunnskap og utvikle seg faglig. Dette innebærer å tilrettelegge og tilpasse seg studentenes ulike forutsetninger fysisk, psykisk og sosialt, fjerne hindre og skape sunne arenaer for læring.				
<i>Begrunnelse</i>				
Sentralstyret mener at dagens definisjon er noe snever, og mener at læringsmiljø handler om mer enn kun fysiske og psykiske hinder for læring.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

26

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
23	Nei	131-132	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
NSO mener det skal finnes en læringsmiljøforskrift der det stilles tekniske krav til hva et godt læringsmiljø innebærer.				

<i>Endring</i> Endre fra forskrift til nasjonal lovgivning.
<i>Eventuell ny tekst</i> NSO mener det skal finnes omfattende nasjonal lovgivning, der det stilles krav til hva et godt læringsmiljø innebærer.
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener at det er viktig å ta for seg mer enn bare tekniske kravene for hva et godt læringsmiljø er. Disse er ofte ivaretatt gjennom tekniske forskrifter, og regler for offentlige bygg. Sentralstyret mener også at NSO kan arbeide for å styrke lovgivningen for studentenes læringsmiljø generelt og at det ikke er nødvendig å begrense dette til å arbeide for en forskrift.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

27

<i>Forslag nr.</i> 24	<i>Redaksjonelt</i> Nei	<i>Linjenummer</i> 133	<i>Forslagstiller</i> Sentralstyret	<i>Rolle</i> SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til et avsnitt om studentombud				
<i>Eventuell ny tekst</i> Alle studenter skal ha en lovfestet rett til studentombud. Studentombudet skal være en uavhengig aktør og skal selv kunne melde inn saker direkte til institusjonsstyrene eller andre relevante myndigheter. Studentombudet bør ha god juridisk forståelse.				
<i>Begrunnelse</i> I dag mangler mange studenter en person de kan kontakte for å få bistand i saker som angår deres rettigheter. For å sikre bedre vern om studenters rettigheter mener sentralstyret at alle studenter skal ha lovfestet rett til studentombud, og ønsker å presisere dette i plattformen. NSO har et politisk dokument som utdyper denne politikken. Flertallet i SST mener det er tilstrekkelig å kreve at studentombudene har juridisk forståelse.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

28

<i>Forslag nr.</i> 25 (Dissens)	<i>Redaksjonelt</i> Nei	<i>Linjenummer</i> 133	<i>Forslagstiller</i> Johanne Vaagland, Fredrik Bødtker	<i>Rolle</i> SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til en setning om studentombud.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Alle studenter skal ha lovfestet rett til et studentombud. Studentombudet skal være en uavhengig aktør med juridisk kompetanse og skal selv kunne melde inn saker til				

institusjonsstyrene eller andre relevante myndigheter.

Begrunnelse

Dissens: Mindretallet i SST, bestående av Johanne Vaagland og Fredrik Bødtker ønsker denne endringen fremfor forslag 24.

For å sikre en profesjonell saksbehandling mener mindretallet det er helt nødvendig at studentombud besitter juridisk kompetanse. Studentombudet skal være et supplerende tilbud til studentene ved utdanningsinstitusjonen og må kunne behandle saker i sammenheng med gjeldende lovverk og forskrifter, både nasjonalt og lokalt. Et juridisk kompetansekrav vil styrke tilbudet studentene får gjennom studentombudet. Det er viktig at NSO stiller strenge krav for kompetansen til studentombud, så kan det være opp til de lokale studentdemokratiene å fravike kravet etter behov. Dersom NSO ikke er tydelige på hva som forventes av et studentombud kan det bli vanskeligere å ansette studentombud med den nødvendige kompetansen.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

29

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
26	Nei	135	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ingen.

Tillegg

Legge til et avsnitt om Læringsmiljøutvalgene.

Eventuell ny tekst

Utvalgene skal ha et klart mandat vedrørende deres funksjon, form og formål, slik at de kan stille krav og komme med anbefalinger til institusjonene. De anbefalingene læringsmiljøutvalgene presenterer skal aktivt følges opp av både institusjonsledelsen og utvalget. Både de fysiske, psykososiale og organisatoriske forholdene skal vektlegges

Begrunnelse

Læringsmiljøutvalgene (LMU) er et lovpålagt organ som skal rapportere til institusjonsstyrene. Sentralstyret mener at det er viktig at NSO stiller krav til hva et LMU minimum skal være, og hvordan styrene følger opp arbeidet til LMUene.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

30

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
27	Nei	135	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ingen.

Tillegg

Legge til et avsnitt om arbeidstilsynets ansvar for å drive tilsyn, samt et krav om at alle institusjoner skal ha et verneombud for studenter.

Eventuell ny tekst

Arbeidstilsynet eller tilsvarende etat må i større grad føre tilsyn med studentenes

læringsmiljø både i form av uanmeldte besøk og ved at studenter innrapporterer avvik. Ved avvik skal Arbeidstilsynet foreta enkeltvedtak og gi institusjonen pålegg om loven ikke blir overholdt. Alle institusjoner skal oppnevne minst en student på hvert studiested som skal fungere som verneombud for studentene, og være med på arbeidstilsynets tilsyn ved institusjonen.

Begrunnelse

Universitets- og høyskoleloven sier at arbeidstilsynet skal føre tilsyn om studenters læringsmiljø, dette gjøres i liten grad i dag. Utdanningspolitisk plattform tar ikke for seg dette området, og det er nødvendig å fastsette hva NSO mener om dette. Sentralstyret mener også at hvert studiested må ha minst en student som skal fungere som studenters verneombud og delta på tilsynsrundene. Dette for å sikre at studentene inkluderes i arbeidstilsynets tilsyn på institusjonene.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

31

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
28	Nei	139-142	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

NSO mener det er behov for en storstilt satsing på bygningsmasse i høyere utdanning både når det gjelder investering i nye bygg og oppussing av eksisterende bygningsmasse. Midlene som blir gitt til forvaltning, leie og oppussing av høyere utdanningsinstitusjoners bygningsmasse skal øremerkes over statsbudsjettet og ikke gå utover institusjonenes handlingsrom.

Strykning

Eventuell ny tekst

Ingen.

Begrunnelse

Sentralstyret ønsker å fjerne delen som omhandler finansiering av bygg, da dette er dekket av NSOs plattform for organisering og dimensjonering av høyere utdanning.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

32

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
29	Nei	145	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ingen.

Tillegg

Legge til et avsnitt om digitalt rapporteringssystem.

Eventuell ny tekst

NSO mener alle institusjoner skal ha et digitalt rapporteringssystem for både fysiske og faglige avvik. Dette skal være lett tilgjengelig på institusjonenes nettsider, og enkelt for studenter å rapportere til. Innspillene skal samles og rapporteres videre til

læringsmiljøutvalg og/eller studieutvalg på institusjonsnivå som skal iverksette tiltak for å imøtekomme avvikene.

Begrunnelse

Sentralstyret mener det er viktig at alle studenter har mulighet til å si ifra om mangler eller avvik de opplever i sin studiehverdag. Gjennom et slikt system sikrer man at alle studenter har mulighet til å påvirke sitt eget læringsmiljø og egen studiehverdag.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

33

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
30	Nei	154-155	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Karriereveiledning er viktig for å forberede seg for arbeidslivet. Alle utdanningsinstitusjoner skal tilby dette.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Ingen.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret foreslår å stryke setningen om karriereveiledning, da den er ivaretatt i forslag 10 om å ha et nytt delkapittel om karriereveiledning i utdanningspolitisk plattform. Dersom forslaget om karriereveiledning ikke vedtas, anbefaler sentralstyret at setningen som er foreslått strøket, ikke strykes.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

34

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
31	Nei	156-159	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> 3.9 Institusjonenes faglige fullmakter. Institusjonene kan tildeles fullmakt til å opprette studier innenfor et gradsnivå hvis institusjonen har opprettet 4 bærekraftige studier på det aktuelle gradsnivået. I hvilken grad institusjonene ivaretar sine faglige fullmakter blir så en del av tilsynet fra NOKUT.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Ingen.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret har valgt å stryke kapittelet om institusjonenes faglige fullmakter, da dette er ivaretatt av NSOs plattform for organisering og dimensjonering av høyere utdanning.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

<i>Forslag nr.</i> 32 (Dissens)	<i>Redaksjonelt</i> Nei	<i>Linjenummer</i> 159	<i>Forslagstiller</i> Marte Øien, Sondre Jahr Nygaard, Simon Utseth Sandvåg, Ruben Haugland og Martin Fredheim.	<i>Rolle</i> SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til et avsnitt om tilrettelegging for studenter som utmerker seg underveis i studiene.				
<i>Eventuell ny tekst</i> 3.10 Tilpassede studieløp Institusjonene har et ansvar for å tilrettelegge studieløp for studenter som har behov for det, også for de som utmerker seg spesielt faglig. Det er viktig at studentene blir utfordret faglig i utdanningen, og at vanskelighetsgraden økes utover i studiet. NSO mener derfor utdanningsinstitusjonene skal legge til rette for at studenter som utmerker seg spesielt skal kunne få større faglige utfordringer og møte et høyere faglig nivå enn sine medstudenter. For å sikre dette skal institusjonene ha alternative studieløp innenfor alle utdanninger der det er faglig mulig, tilpasset studenter som ønsker større faglige utfordringer, og har forutsetningene for å gjennomføre dette. Slike tilbud skal ikke gå utover ordinære studietilbud.				
<i>Begrunnelse</i> Dissens: Mindretallet bestående av Marte Øien, Sondre Jahr Nygaard, Simon Utseth Sandvåg, Ruben Haugland og Martin Fredheim ønsker å vedta forslaget. For å sikre rekruttering av talenter til norsk akademia ønsker mindretallet at det for studenter som utmerker seg skal eksistere en mulighet for særlig tett integrering i fagmiljøet. Intensjonen er å sørge for at fagmiljøene har en mulighet til å tilpasse studieløpet etter forutsetningene til særlig talentfulle studenter. Dette vil ikke være en bred ordning og skal på ingen måte gå ut over alle studenters krav til god og tilstrekkelig oppfølging og veiledning gjennom studiet.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

<i>Forslag nr.</i> 33	<i>Redaksjonelt</i> Nei	<i>Linjenummer</i> 165-166	<i>Forslagstiller</i> Sentralstyret	<i>Rolle</i> SST
<i>Opprinnelig tekst</i> For å legge til rette for god FoU-basert utdanning mener NSO at undervisning og formidling knyttet til det aktuelle forskningsprosjektet skal være et kriterium for å få tildeling fra NFR.				
<i>Strykning</i> Stryke setningen.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Ingen.				
<i>Begrunnelse</i> SST ønsker å stryke setningen, da dette er ivaretatt av NSOs forskningspolitiske plattform.				

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

37

Forslag nr.	Redaksjonelt	Linjenummer	Forslagstiller	Rolle
34	Nei	168-173	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Begrepet "FoU i utdanning" omfatter både forsknings- og utviklingsbasert undervisning og studentaktiv forskning. NSO mener at FoU-basert utdanning skal være integrert i alle studieprogrammer. Studentene skal inkluderes tidlig i forskningsarbeid. NSO vil inkludere studentene tidlig i forskningsarbeid. Studentene skal få en basisinnføring i bruk av vitenskapelig metode innenfor sitt fagområde, bruk av kildemateriale og en innføring i etiske aspekter knyttet til forsknings- og utviklingsarbeid.

Endring

Endre avsnittet så det kommer tydeligere frem hva NSO legger i en god forskningsbasert utdanning.

Eventuell ny tekst

NSO mener en sterk kobling mellom forskning- og utviklingsarbeid (FoU) og utdanning vil bidra til å heve kvaliteten på utdanningen. Dette fordrer bruk av egnede læringsmetoder og at sammenhengen mellom FoU og utdanning bevisst og systematisk integreres i alle studieprogram. Forskningsbasert undervisning innebærer ikke kun at underviser har forskerkompetanse og er oppdatert på den nyeste forskningen. Det innebærer også at undervisningsmetodene er basert på hvordan mennesker lærer best. Studentene skal tidlig få en innføring i vitenskapelig metode, bruk av kildemateriale og det etiske aspektet ved FoU-arbeid. Dette innebærer at studentene må involveres i det FoU-arbeidet som skjer allerede fra første år. NSO mener at et fagmiljø består av både studenter og vitenskapelig ansatte og at studenter derfor må være en fullverdig deltaker i det akademiske fellesskapet.

Begrunnelse

Sentralstyret mener dette kapittelet er litt mangelfullt og snevert slik det står i dag. Sentralstyret mener forskningsbasert undervisning handler om mer enn at underviser har forskningskompetanse og har oversikt over forskningen på eget felt. Sentralstyret mener også NSO bør vektlegge viktigheten av et inkluderende akademiske fellesskap, som også innebærer at studentene skal involveres i forskningen som gjøres ved institusjonen.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

38

Forslag nr.	Redaksjonelt	Linjenummer	Forslagstiller	Rolle
35	Nei	176-176	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ingen tekst

Tillegg

Legg til en setning om likestilling av institusjonenes primæroppgaver.

Eventuell ny tekst

Institusjonens primæroppgaver skal likestilles, og dette må aktivt komme til uttrykk i forskrifter og reglementer som omhandler de faglige ansattes oppgaver.

Begrunnelse:

SST mener det er en utfordring at undervisning, forskning og formidling ikke har like høy status blant ledere i sektoren og vitenskapelige ansatte ved universiteter og høyskoler. Denne holdningen til status ser vi blant annet igjen i forskrifter og reglementer både nasjonalt og ved institusjoner. SST ønsker derfor å legge til et avsnitt om at primæroppgavene skal likestilles i forskrifter og reglementer.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

39

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
36	Nei	187-189	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Studentene skal bli i stand til å se muligheter og nye løsninger innenfor fagområdet de studerer. Alle studenter skal gjennom utdanningen bli i stand til å bruke sin kunnskap og ferdigheter i næringsliv og andre samfunnsformer.				
<i>Endring</i>				
Endre avsnittet slik at innovasjon kommer tydeligere frem, og inkludere begrepet innovasjonskompetanse, som er utbrodert i Forskningspolitisk plattform. Forslaget vektlegger studentenes egenutvikling, isteden for å kun si at utdanningene skal gi studenter kjennskap og erfaring.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Alle utdanninger skal gi studentene grunnleggende kjennskap til og erfaring med innovasjon og utvikling innenfor sitt fagfelt. Utdanningene må fremme studentenes egenutvikling av innovasjonskompetanse, som kjennetegnes av evnen til å anvende teori, ferdigheter og kompetanse, til å utvikle og forbedre forhold rundt seg. Dette krever at studentene utfordres til å tenke nytt, blir satt til å løse utfordringer på tvers av fagfelt og en sterk tilknytning mellom arbeidsliv og academia.				
<i>Begrunnelse:</i>				
Sentralstyret ønsker å gjøre noen presiseringer i dette avsnittet, og legge sterkere vekt på viktigheten av innovasjon i utdanningen. Sentralstyret mener det er viktig at alle studenter møter innovasjon innenfor eget fagfelt, som både innebærer at det må legges vekt på hva innovasjon er innenfor eget fagfelt og at studentene må utfordres til å tenke nytt rundt eget fag. Vi har også lagt vekt på hva vi mener må ligge til grunn for å skape et rom for å gi studentene denne kompetansen og kunnskapen. SST ønsker også å dreie fokuset over på studentenes utvikling av kompetanse, i stedet for studentenes mottakelse av kompetanse.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

40

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
--------------------	---------------------	--------------------	-----------------------	--------------

37	Nei	193-195	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Dette innebærer ressurser som ansatte med innovasjonskompetanse, økonomisk støtte og kontakt med næringsliv og ventureselskaper.				
<i>Tillegg</i> Legge til: fasiliteter på institusjonen				
<i>Eventuell ny tekst</i> Dette innebærer ressurser som ansatte med innovasjonskompetanse, økonomisk støtte, fasiliteter ved institusjonen og kontakt med næringsliv og ventureselskaper.				
<i>Begrunnelse</i> SST ønsker å legge til fasiliteter på institusjoner i denne setningen, da det er viktig for studenter som ønsker å følge opp en ide at det finnes lokaler som kan benyttes.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

41

<i>Forslag nr.</i> 38	<i>Redaksjonelt</i> Nei	<i>Linjenummer</i> 195	<i>Forslagstiller</i> Sentralstyret	<i>Rolle</i> SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Endring</i> Legge til et avsnitt om nasjonale støtteordninger for studententreprenørskap.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Det skal finnes nasjonale støtteordninger for studententreprenørskap, som innebærer både finansiell støtte og tilgang på kompetanse og veiledning for studenter som ønsker å realisere en idé. Eventuelle patentrettigheter og immaterielle rettigheter fra denne virksomheten skal eies av studentene.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener det ikke bare er et institusjonelt ansvar å støtte opp om studenter som ønsker å realisere en ide. Hvis vi skal få opp flere studententreprenører må også nasjonale myndigheter ta et ansvar. Sentralstyret mener nasjonale støtteordninger er et godt tiltak, som kan gi studenter som ønsker å realisere en ide det økonomiske handlingsrommet og den faglige støtten som er nødvendig for å gjøre nettopp det.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

42

<i>Forslag nr.</i> 39	<i>Redaksjonelt</i> Ja	<i>Linjenummer</i> 199	<i>Forslagstiller</i> Sentralstyret	<i>Rolle</i> SST
<i>Opprinnelig tekst</i> 5.0 Læringsformer				
<i>Endring</i> Endre overskriften. Innholdet i kapittelet er det samme.				
<i>Eventuell ny tekst</i> 5.0 Undervisning og vurdering				

<i>Begrunnelse</i> I dagens kapittel 5.0, er det ikke samsvar mellom overskrift og innhold. For å slippe å flytte flere delkapitler rundt, samt slippe å bytte innhold i underoverskriftene, ønsker sentralstyret å gjøre en enkel opprydning ved å endre overskrift. Denne endringen gir ingen politisk endring.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

43

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
40	Nei	220	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen				
<i>Tillegg</i> Presisere at alle studenter skal tildeles en faglig mentor.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Ved oppstart av et studie skal alle studenter få tildelt om en faglig mentor som skal bistå studenten med faglig oppfølging og veiledning. Dette skal være en vitenskapelig ansatt.				
<i>Begrunnelse</i> I gjentatte undersøkelser har vi sett at noe av det studenter i Norge er minst fornøyd med, er veiledning og oppfølging under utdanningen. Sentralstyret ønsker derfor å presisere at alle studenter skal få tildelt en faglig mentor ved begynnelsen av sin utdanning, som skal drive faglig oppfølging og veiledning for studentene. Sentralstyret mener dette vil bidra til at studentene blant annet raskere integreres i det faglige miljøet, får en bedre forståelse for eget fagfelt og får bistand til å komme gjennom eventuelle utfordringer med de ulike fagene. Sentralstyret tror slike mentorordninger vil heve kvaliteten på utdanningen og hindre uønsket frafall.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

44

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
41	Nei	232-234	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Pedagogisk basiskompetanse skal innebære både å kunne planlegge og gjennomføre undervisning og veiledning på en måte som fremmer studentenes læring, og vurdere og dokumentere resultater fra egen undervisning og veiledning.				
<i>Endring</i> Konkretiserer NSOs politikk på universitets- og høyskolepedagogikk.				
<i>Eventuell ny tekst</i> For å oppnå pedagogisk basiskompetanse, må det gjennomføres et kurs i universitets- og høyskolepedagogikk og -didaktikk, bestående av minimum 200 timer. Pedagogisk basiskompetanse skal innebære å kunne planlegge og gjennomføre undervisning, veiledning og vurdering på en måte som fremmer studentenes læring. Basiskurset skal være forskningsbasert og skal legge vekt på bruk av digitale læringsressurser.				

<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å konkretisere NSOs politikk på universitets- og høyskolepedagogikk. Forslaget konkretiserer antall timer som skal definere pedagogisk basiskompetanse. Dette har ikke NSO hatt politikk på tidligere. Universitets- og høyskolerådet (UHR) anbefaler at kurs i pedagogisk basiskompetanse skal bestå av mellom 150 og 200 timer. Sentralstyret ønsker at NSO skal legge seg på en mer konkret linje, og foreslår at det skal bestå av minst 200 timer. I tillegg konkretiserer den nye teksten at basiskurset skal være forskningsbasert og legge vekt på digitalisering/digitale læringsressurser.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

45

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
42	Nei	238	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen				
<i>Tillegg</i> Konkretiserer NSOs politikk på universitets- og høyskolepedagogikk.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Alle institusjoner skal være tilknyttet en avdeling for universitets- og høyskolepedagogikk. Avdelingen skal være ansvarlig for den pedagogiske- og didaktiske opplæringen av alle som skal undervise.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å konkretisere NSOs politikk på universitets- og høyskolepedagogikk. Dersom det skal stilles høye krav til underviseres pedagogiske- og didaktiske kompetanse, er det viktig at de tilbys tilgjengelige arenaer for å heve denne kompetansen. Det er bevisst ikke foreslått at hver institusjon kun skal være tilknyttet en avdeling, og ikke nødvendigvis tilby en selv. Dette begrunnes i ulik størrelse på institusjonene.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

46

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
43	Nei	239-240	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> En test av pedagogisk kompetanse i form av en prøveforelesning skal gjennomføres ved alle nyansettelser av vitenskapelige ansatte som skal drive undervisning i høyere utdanning.				
<i>Endring</i> Endre fra prøveforelesning til undervisningsøkt. Siste del av gjeldende setning er strøket.				
<i>Eventuell ny tekst</i> En vurdering av pedagogisk- og didaktisk kompetanse skal gjennomføres i form av en				

undervisningsøkt for et ansettelsesutvalg ved alle nyansettelser av vitenskapelige ansatte.

Begrunnelse

Endringen innebærer ikke stor politisk endring, annet enn at den oppfordrer til å gjennomføre en undervisningsøkt ved ansettelser. Ved å bytte ordbruk fra forelesning, er det ikke gitt hvordan metode den arbeidssøkende skal bruke, og evnen til å legge opp en undervisningsøkt med gode undervisningsmetoder kan få et større fokus. Siste del av setningen er foreslått strøket, da det er selvsagt at vitenskapelige ansatte skal drive undervisning.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

47

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
44	Nei	242-246	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ansatte uten nødvendig formell pedagogisk kompetanse skal gjennomføre dette innen rimelig tid etter tilsetting og det er et ledelsesansvar å sikre at de ansatte har nødvendig praktisk og formell kompetanse til å undervise i høyere utdanning. Hvert femte år skal det være obligatorisk for alle forelesere å delta på oppfriskningskurs. NSO mener alle faglig tilsatte skal ha krav på et undervisningsår for å styrke sin pedagogiske kompetanse.

Endring

Konkretiserer NSOs politikk på universitets- og høyskolepedagogikk: Gjennomføring av kurs skal skje innen to år, ikke innen «rimelig tid». Undervisningsår er strøket. Oppdateringskurs skal skje hvert femte år med 40 timer. Alle krav om pedagogisk kompetanse skal forskriftsfestes.

Eventuell ny tekst

Ansatte uten nødvendig formell pedagogisk kompetanse skal gjennomføre dette innen to år etter ansettelse, og det er et ledelsesansvar å sikre at de ansatte har nødvendig praktisk og formell kompetanse til å undervise i høyere utdanning. Hvert femte år skal ansatte oppdateres på undervisningsmetoder, med minst 40 timers obligatorisk kurs i fagdidaktikk og pedagogikk. Krav til basiskompetanse og oppdatering av kompetanse gjennom karrieren skal forskriftsfestes. Alle universiteter og høyskoler skal ha systemer og/eller rutiner for kontroll av at vitenskapelige ansatte gjennomfører slike kurs.

Begrunnelse

Sentralstyret ønsker å konkretisere NSOs politikk på universitets- og høyskolepedagogikk. Det er foreslått at gjennomføring av kurs skal skje innen to år. Sentralstyret mener det er viktig å sette klare krav til de som skal undervise. Det er i tillegg foreslått at det skal være obligatorisk for alle undervisere å oppdatere seg hvert femte år med 40 timer. Antall timer er en konkretisering fra dagens politikk. Det er i tillegg foreslått å stryke at alle faglig ansatte skal ha krav på et undervisningsår, da NSO har politikk som er i mot at det skal være mulig å ta et forskerår. Ettersom NSO ønsker at undervisning og forskning skal likestilles i større grad, er det misvisende å være for det ene og ikke det andre.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

48

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
45	Nei	248	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til at NSO vil ha et system for gradering av undervisning.				
<i>Eventuell ny tekst</i> For at undervisning skal vektes i like stor grad som forskning mener NSO at det skal opprettes et system for gradering av undervisning, samt nasjonale retningslinjer for hvordan og hvilken undervisningskompetanse som skal vurderes. Dette skal fungere som et insentiv for å drive med fremragende undervisning, og skal vektlegges på lik linje som forskningsaktivitet i ansettelses- og opprykksprosesser.				
<i>Begrunnelse</i> Til tross for at forskning og undervisning er likestilte oppgaver for en vitenskapelig ansatt i høyere utdanning, er det ofte forskning som blir vektlagt ved ansettelser og opprykk. For å likestille både forskning og undervisning, ønsker sentralstyret at det skal finnes et system for gradering av undervisning. Dette begrunnes i at et graderingssystem og retningslinjer vil gjøre det enklere å vektlegge undervisning på lik linje som forskning i opprykk- og/eller ansettelsesprosesser.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

49

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
46	Nei	249	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Det er institusjonenes ansvar å fastsette reglementer for opprykk.				
<i>Endring</i> Flytter ansvaret fra institusjonene til KD, ansettelser og opprykk skal være forskriftsfestet, reglement utarbeides i samarbeid med UHR.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Det er Kunnskapsdepartementets ansvar å gjennom forskrift fastsette regler for ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger. En slik forskrift skal fastsette krav og kriterier for hva som skal vurderes, hvordan dette skal dokumenteres, og for saksbehandling rundt ansettelses- og opprykkssaker. Reglement for vurderinger ved ansettelse og opprykk som beskriver nærmere krav og kriterier innenfor de enkelte fagområder skal utarbeides av de(t) aktuelle nasjonale råd eller utvalg innenfor Universitets- og høyskolerådet (UHR). Disse skal være gjeldende for alle universiteter og høyskoler underlagt universitets- og høyskoleloven. Utover dette er det institusjonenes ansvar å fastsette utdypende reglement for opprykk og ansettelser.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener det ikke nødvendigvis er hensiktsmessig at institusjonene selv har ansvaret for å fastsette reglementer for opprykk og ansettelser i like stor grad som de				

har i dag. Dette kan føre til veldig ulik praksis på tvers av institusjoner, samt at kulturen ved den enkelte institusjon vil påvirke i hvilken grad undervisnings- og formidlingskompetanse vektlegges. Sentralstyret mener derfor at det er mer hensiktsmessig at slike reglementer fastsettes av KD og UHR. Dette vil sikre lik praksis ved alle institusjoner. Sentralstyret mener også dette vil gjøre det enklere for NSO å påvirke hvordan disse prosessene skal gjennomføres, og at denne modellen vil gi et større handlingsrom for å få til en likestilling av undervisnings- og formidlingsaktivitet med forskningsaktivitet ved ansettelse og opprykk.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

50

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
47	Nei	250-252	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
NSO mener at undervisnings- og formidlingskompetanse skal vektlegges ved ansettelse og forfremmelser på lik linje med forskningsaktivitet.				
<i>Strykning</i>				
Stryke teksten.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Ingen.				
<i>Begrunnelse</i>				
Må sees i sammenheng med forslag 45, om gradering av undervisning. Forslag 45 ivaretar dette strykningsforslaget.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

51

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
48	Nei	254	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Ingen.				
<i>Tillegg</i>				
Tillegg om pedagogisk akademi.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Det skal finnes et system i form av et pedagogisk akademi som fremmer og belønner fremragende undervisere.				
<i>Begrunnelse</i>				
I dag er det lettere å fremme gode forskere enn gode undervisere, da forskning er mer definert og konkret enn undervisning. Sentralstyret ønsker derfor at NSO skal ha politikk som fremmer gode undervisere, da dette vil bidra til å heve studiekvaliteten. Sentralstyret foreslår at dette kan gjøres gjennom et pedagogisk akademi. Dette har de i flere andre land, blant annet på flere institusjoner i Sverige. Akademiene skal fungere som et møtepunkt for undervisere, der fagfellevurderinger, god praksis, gode metoder og lignende kan deles. Det er bevisst ikke konkretisert noe om hvordan eller hva				

akademiet skal være, da dette kan variere fra institusjon til institusjon, eller mellom regioner.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
Vedtatt / Avvist

52

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
49	Nei	266	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Pensumlister skal utarbeides av minimum to vitenskapelige ansatte i fellesskap.				
<i>Begrunnelse</i> For å ikke risikere at en vitenskapelig ansatt skal prioritere egne lærebøker på pensumlisten, ønsker sentralstyret at det presiseres at alle pensumlister skal utarbeides av minimum to vitenskapelige ansatte i fellesskap. Dette skal sikre at pensumlistene ikke gir den enkelte økonomisk eller bæret vinning.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

53

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
50	Nei	280	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til et avsnitt om digital kompetanse og kursing.				
<i>Eventuell ny tekst</i> For at digitale verktøy skal kunne brukes effektivt i undervisning, forskning og administrasjon, er det en forutsetning at alle brukere innehar høy digital kompetanse og forståelse. Utdanningsinstitusjonen må sikre at den digitale kompetansen er god nok, og må ved behov tilby kurs for å heve kompetansenivået. Bibliotekene og læringssentrene på institusjonene skal tilby opplæring for studenter i digitale tjenester de administrerer, som arkivsøk.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener at digitalisering ikke bare handler om å ta i bruk nye verktøy, men at disse verktøyene tas i bruk på en måte som hever kvaliteten på undervisning og vurdering. Da er viktig at ansatte og studenter har tilstrekkelig kompetanse om hvordan man kan bruke digitale verktøy på en måte som gir bedre læring. Kursene for å heve kompetansen skal være tilgjengelig for alle som har behov for kursing, både vitenskapelige ansatte, administrativt ansatte og studenter. Setningen om bibliotekenes ansvar er flyttet hit, for å samle det som omhandler kurs i forbindelse med digitalisering på et sted. Dette forslaget må derfor ses i sammenheng med forslag 41.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				

Vedtatt / Avvist

54

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
51	Nei	293-295	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Samtidig er et utdanningsmiljø med høy grad av interaksjon, der studenter møter medstudenter og forelesere, viktig for å ivareta læringsutbyttet beskrevet i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.				
<i>Endring</i> Endre setningen slik at det er mer enn det å ivareta læringsutbyttet som anses som viktig.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Samtidig er et utdanningsmiljø med høy grad av interaksjon, der studenter møter medstudenter og forelesere, viktig for å sikre at studentene er en del av det akademiske fellesskapet, føler tilhørighet til fagmiljøet og at læringsutbyttet nås.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener et utdanningsmiljø med høy grad av interaksjon er viktig av flere grunner enn at læringsutbyttet skal ivaretas. Sentralstyret ønsker derfor å endre setningen, slik at det også legges vekt på at dette er viktig for at studentene skal inkluderes som fullverdige medlemmer av det akademiske fellesskap, og for den faglige tilhørigheten studentene føler.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

55

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
52	Nei	295-297	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Norsk studentorganisasjon mener at alle innleveringer og eksamener skal innleveres og avlegges digitalt hvor dette er mulig.				
<i>Tillegg</i> Legge til en setning om at hele eksamensprosessen skal være digital, hvor digital eksamen tilbys.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Norsk studentorganisasjon mener at alle innleveringer og eksamener skal innleveres og avlegges digitalt hvor dette er mulig. NSO mener at hele eksamensprosessen skal bli digital.				
<i>Begrunnelse</i> SST ønsker å legge til en setning om at hele eksamensprosessen skal bli digital. Når det tilbys digital eksamen er det hensiktsmessig at alle prosesser rundt også er digitalisert. Dette innebærer blant annet at studentene skal få, gjennomføre, levere, få begrunnelse og få karakter digitalt. Det finnes allerede digitale verktøy for å gjennomføre dette, og SST mener det bør tas i bruk ved alle institusjoner.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				

Vedtatt / Avvist

56

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
53	Nei	298-299	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Alle utdanningsinstitusjoner skal ha lisenser på programvare som er relevante for studiet. Det skal være mulig for studentene å benytte seg av denne programvaren på sine egne, private maskiner.				
<i>Endring</i> Endre til nasjonale programvarelisenser.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Det skal være nasjonale og fagspesifikke programvarelisenser som studenter skal på lik linje som ansatte ha tilgang til. Programmene skal kunne installeres på privat datamaskin. Dette vil sikre en forutsigbar studiehverdag og garantere mobilitet mellom studiesteder.				
<i>Begrunnelse</i> SST ønsker å legge til dette for å sikre at studenter har lik tilgang på programvare de trenger for studiet, uavhengig av utdanningsinstitusjonen man har bakgrunn fra. SST mener en slik ordning vil bli billigere, fordi man kjøper et større antall lisenser hvis samme programvare skal benyttes på alle institusjoner. SST mener det er viktig at verktøyene som brukes i studiene ikke hindrer nasjonal mobilitet.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

57

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
54	Nei	299	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legg til mulighet for bruk av open-source.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Som hovedregel skal lisensiert programvare benyttes. Derimot, hvis det er ønskelig av student eller ansatt, kan open source-baserte løsninger benyttes.				
<i>Begrunnelse</i> SST mener NSO bør ha mer utfyllende politikk på digitale verktøy, inkludert programvare. SST mener i hovedsak det skal benyttes lisensiert programvare, men at det skal være muligheter for å velge ulisensiert programvare, altså open-source, også.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

58

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
55	Ja	300-301	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				

NSO mener institusjonsbibliotekene skal tilby kursing i digitale ressurser for studenter og ansatte ved institusjonen.

Strykning

Eventuell ny tekst
Ingen.

Begrunnelse
Denne setningen er foreslått strøket her, da den er ivaretatt av ny tekst i forslag 50.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

59

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
56	Nei	308	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til begrunnelse for valg av vurderingsform				
<i>Eventuell ny tekst</i> Valgt vurderingsform skal begrunnes i læringsutbyttebeskrivelsen.				
<i>Begrunnelse</i> I arbeidet med varierte vurderingsformer er det sentralt at emneansvarlige kan begrunne hvorfor de velger den aktuelle vurderingsformen. Dette vil bidra til en bevissthet om valg av vurderingsform, og en videre faglig forklaring til studentene.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

60

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
57	Nei	310-313	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Bestått/Ikke bestått kan benyttes når det er sentralt at studentene har kjennskap til emnets innhold fremfor å se hvilket nivå studentene er på. Bestått/Ikke bestått skal brukes for å vurdere praksisperioder. Bestått/Ikke bestått skal ikke omregnes til en karakter i opptak til andre grader eller studier.				
<i>Endring</i> Endre meningsinnholdet slik at NSO blir mer positive til bestått/ikke bestått-skalaen.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Bestått/Ikke bestått skal kunne benyttes der fagmiljøet, sammen med studentene, mener dette gir bedre læring for studentene. Dette gjelder særlig ved studier på høyere grads nivå. Studieprogrammet skal ha elementer av normal karakterskala slik at det fortsatt er mulig å regne ut snittkarakter.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener dagens plattform er noe streng på når det er hensiktsmessig å benytte seg av denne skalaen. SST mener bestått/ikke bestått kan være nyttig for å				

bygge opp under studenters læring, da det flytter fokus fra karakteroppnåelse til læring. SST mener det i de tilfellene der fagmiljøene og studentene sammen mener bruken av denne skalaen gir bedre læring skal åpnes for å benytte bestått/ikke bestått fremfor karakterskalaen A-F. Dette er etter SSTs mening spesielt viktig på høyere grads nivå.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

61

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
58	Nei	313	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Nivået for bestått skal tilsvare karakteren C eller bedre				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Ingen.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker ikke at NSO skal ha politikk som sier at en bestått skal tilsvare en C eller bedre. Dette fordi bestått/ikke bestått ikke bør være basert på A-F skalaen, men ha egne krav for å oppnå bestått. Disse karakterskalaene bør skilles fra hverandre.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

62

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
59A	Nei	214-315	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> NSO mener man skal gå bort i fra normalfordelingsprinsippet.				
<i>Endring</i> Endre formulering.				
<i>Eventuell ny tekst</i> NSO mener derfor at normalfordelingsprinsippet ikke skal anvendes.				
<i>Begrunnelse</i> Det er allerede bestemt av Kunnskapsdepartementet (KD) at institusjonene ikke skal bruke normalfordelingsprinsippet når det settes karakterer på eksamensoppgaver, sentralstyret ønsker derfor å endre setningen slik at vi legger dette til grunn.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

63

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
59B	Nei	314-315	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Alle studenter skal kun vurderes ut fra egen prestasjon. NSO mener man skal gå bort i fra				

normalfordelingsprinsippet.
<i>Endring</i> Legge til at man kan benytte karakterfordeling over tid for å evaluere faglig nivå.
<i>Eventuell ny tekst</i> Alle studenter skal utelukkende vurderes ut fra egen prestasjon. NSO mener man ikke skal benytte seg av normalfordeling ved enkeltksamener, da det ikke viser en students reelle kompetanse. Karakterfordeling kan derimot benyttes for å evaluere faglig nivå på et emne over tid.
<i>Begrunnelse</i> Ved å se på karakterfordelingen over tid vil man kunne evaluere det faglige nivået ved et emne eller et studieprogram. Dette kan bidra til kvalitetssikringssystemene ved institusjonen.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
Vedtatt / Avvist

64

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
60	Nei	317-318	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Dersom ekstern sensur ikke er mulig, skal det foretas en ekstern vurdering av sensurveiledningen som skal eksistere i alle emner.				
<i>Endring</i> Legge til krav om lovfesting knyttet til sensorveiledninger.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Dersom ekstern sensur ikke er mulig, skal det foretas en ekstern vurdering av sensorveiledningen. Det skal lovfestes at sensorveiledninger skal foreligge i alle emner.				
<i>Begrunnelse</i> Det siste året har vi sett flere tilfeller av at opprinnelig karakter og karakteren man får etter eventuell klage er veldig forskjellige. Sentralstyret mener sensorveiledning er et godt verktøy sensor kan bruke for å få informasjon om hva som har vært vektlagt i undervisningen i et emne, og hva underviseren selv regner som en god oppgave. For å sikre at alle studenter får en rettferdig vurdering av sin oppgave, både ved førstegangssensur og ved eventuell klagesensur, mener sentralstyret det bør lovfestes at det skal foreligge sensurveiledninger i alle emner.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

65

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
61A	Nei	319	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til at klageadgang også skal gjelde ved muntlig eksamen.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				

NSO mener Universitets- og høyskoleloven må endres, slik at studenters rettigheter angående klageadgang og rett til begrunnelse ved skriftlig eksamen, også blir gjeldende ved muntlig og praktisk eksamen. Ved muntlig eksamen, kan etterprøvbarhet og klageadgang sikres ved hjelp av film eller lydopptak under eksaminering. For å sikre personvern, er det nødvendig med studentens samtykke for dette.

Begrunnelse

Sentralstyret mener det ikke finnes gode grunner for at studenter ikke skal kunne klage på et resultat av en muntlig og praktisk eksamen. Retten til å klage på eksamen er grunnleggende, og ikke bør være forbeholdt karakterer gitt på en skriftlig eksamen. Vi ønsker derfor å presisere at det bør være klageadgang også ved muntlig og praktisk eksamen, og at universitets- og høyskoleloven må endres i tråd med dette. Ved å be om at de samme rettighetene man har ved skriftlig eksamen, også skal gjelde ved muntlig og praktisk eksamen, innebærer det både adgang til å klage, rett på begrunnelse for karakter, og de tidsfrister som er satt i forbindelse med dette.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

66

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
61B	Nei	319	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ingen.

Tillegg

Legge til etterprøvbarhet og klaging på muntlig eksamen.

Eventuell ny tekst

Etterprøvbarhet og klaging på muntlig eksamen kan sikres ved hjelp av film eller lydopptak under eksaminering. For å sikre personvern er det nødvendig med studentens samtykke.

Begrunnelse

Sentralstyret mener det ikke finnes gode grunner for at studenter ikke skal kunne klage på et resultat av en muntlig eksamen, og det er et problem at muntlig eksamen ikke kan etterprøves. Ved hjelp av film eller lydopptak kan dette være mulig. Studenten må selvsagt samtykke, men dette gir en sårt tiltrengt mulighet for etterprøvbarhet for muntlig eksamen og kan omfatte mer bare formelle feil.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

67

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
62	Nei	323	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ingen.

Tillegg

Legge til nytt avsnitt om nasjonale deleksamener.

Eventuell ny tekst

Nasjonale deleksamener skal ikke forekomme i emner der svarene krever drøfting og

refleksjon, og formålet med besvarelsen ikke er å komme frem til et på forhånd gitt svar.

Begrunnelse

Sentralstyret anser det som nødvendig å ha politikk om nasjonale deleksamener i en plattform, da NSO kun har politikk på dette i en resolusjon fra før. Forslaget presiserer at det ikke skal gjennomføres nasjonale deleksamener i emner der svaret ikke er gitt på forhånd eller kan defineres med to streker under svaret.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

68

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
63	Nei	325-339	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<p>I utdanninger som utdanner mennesker som skal jobbe innen utdanning, helse og omsorg eller andre yrker hvor det naturlig stilles spesielt høye krav til yrkesetikk har utdanningsinstitusjonene et ansvar for å sikre at kandidatene er skikket til det aktuelle yrket. Utdanningsinstitusjonene har ansvar for å sikre at studentene de uteksaminerer er skikket til å utføre yrket de utdanner seg til. Gjennom hele studiet og i praksisperiodene skal det i utdanninger som er underlagt forskriften om skikkethetsvurdering foregå en løpende skikkethetsvurdering av alle studenter. Institusjonene skal legge til rette for en god vurderingsprosess av studentenes skikkethet. Institusjonene skal legge til rette for at studenter skal melde tvil om skikkethet, men ansvaret for skikkethetsvurdering er institusjonenes, og skal ikke pålegges studentene. Studentene må gis god og utfyllende informasjon om sikkerhetsvurderingen kontinuerlig gjennom studiet. Dersom det oppstår tvil om en students skikkethet, skal det gjøres en særskilt skikkethetsvurdering. NSO mener det må opprettes en nasjonal skikkethetspott for å sikre at utgifter til gjennomføring av særskilte skikkethets saker ikke pålegges studenten eller institusjonen. NSO mener at forskriften om skikkethetsvurdering også bør gjelde for videreutdanninger innenfor de aktuelle utdanningene.</p>				
<i>Endring</i>				
<p>Endre forslaget slik at den referer til forskrift om skikkethet og spesifiserer at veiledning ut av studiene ikke skal forekomme.</p>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<p>I forskrift om skikkethet i høyere utdanning er det regulert hvilke utdanninger som skal omfattes av skikkethetsvurdering. Utdanninger som omfattes av skikkethetsforskriften skal være utdanninger der kandidatene gjennom utdanningsløp og yrkesliv kommer i kontakt og jobber med særlig sårbare og utsatte samfunnsgrupper. For de utdanningene som allerede omfattes av skikkethetsforskriften skal skikkethetsvurdering være en del av utdanningsløpet på alle nivåer av utdanning. Også etter- og videreutdanning. Dersom det oppstår tvil om en students skikkethet, skal det gjøres en særskilt skikkethetsvurdering, og veiledning ut av studiet skal ikke forekomme.</p>				
<i>Begrunnelse:</i>				
<p>Forslaget legger til grunn en mer presis formulering på hvem som inngår i skikkethetsforskriften, og sentralstyret mener at det er mer presist å si at det skal være der man kommer i kontakt med særlig sårbare og utsatte samfunnsgrupper, fremfor en oppramsing som slutter med "eller andre yrker". Det er de sårbare og utsatte</p>				

samfunnsgruppene skikkethetsforskriften er til for. Det er også viktig at forskriften omfatter etter- og videreutdanning, da man frem til nå har hatt problemstillinger knyttet til dette i sektoren.

Sentralstyret ønsker å presisere at studenter ikke skal veiledes ut av studiet, men at det skal reises særskilte skikkethetsvurderinger der det er tvil om studentens skikkethet.

Sentralstyret vil også bemerke at det er forskjell på om en student er egnet eller skikket til et yrke, og at forslaget omhandler skikkethet og ikke egnethet.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

69

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
64	Nei	336	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Ingen.				
<i>Tillegg</i>				
Legge til at studenter skal få spesifikk veiledning, samt tilbud om utvidet veiledning også etter en skikkethets sak er avsluttet.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
I tilfeller hvor det er tvil om studentenes skikkethet skal studenten få veiledning som er spesifikt rettet mot grunnlaget for tvilmelding. I etterkant av en skikkethets sak hvor studenten ikke blir ansett som uskikket skal studenten allikevel få tilbud om utvidet veiledning også etter at saken er avsluttet.				
<i>Begrunnelse</i>				
Det er viktig at en student som har blitt særskilt skikkethetsvurdert, får tilbud om veiledning etter at en skikkethets sak er avsluttet og studenten anses som skikket. Dette er for å følge opp den enkelte student. Det er viktig at veiledningen som er spesifikt rettet mot det studenten sliter med.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

70

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
65	Nei	339	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Ingen.				
<i>Tillegg</i>				
Legge til at studenter som ikke er skikket skal registreres.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Studenter som er under særskilt skikkethetsvurdering, og studenter som er ansett som uskikket, skal registreres i Register for utestengte studenter (RUST). Studenter som etter en særskilt skikkethetsvurdering blir ansett som skikket, skal slettes fra registeret.				
<i>Begrunnelse</i>				
For å sikre at studenter som ikke er ansett som skikket, samt studenter som er under særskilt skikkethetsvurdering, ikke skal begynne på et tilsvarende studie ved en annen				

institusjon, er det nødvendig at disse studentenes registreres. Dersom studenter som etter en særskilt skikkethetsvurdering blir ansett som skikket, er det viktig for de studentene det gjelder at de ikke lenger er registrert i registeret.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

71

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
66	Nei	345-346	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Framfor å jobbe for danning som et eget eksplisitt mål, mener NSO at en god tilnærming til danning er at dannelsesprosessen blir naturlig ivaretatt i alle studier

Strykning

Eventuell ny tekst
Ingen.

Begrunnelse

SST mener setningen slik den står er vanskelig å forstå. I tillegg mener SST institusjonene faktisk bør jobbe for danning som et eksplisitt mål, da dette er en viktig del av å ta utdanning på høyere nivå.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

72

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
67	Nei	357	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

NSO mener praksis skal være en del av alle studieprogram.

Endring

Presiserer at det skal være praksis i alle utdanninger.

Eventuell ny tekst

NSO mener at praksis skal være en del av alle studieprogram. I utdanninger det tradisjonelt ikke er utplasseringspraksis skal det minimum være mulig å velge et fordypningsfag som gir mulighet til dette.

Begrunnelse

Sentralstyret ønsker å presisere i plattformen at alle utdanninger skal ha praksis som en del av utdanningsløpet.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

73

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
68	Nei	360	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ingen.
<i>Tillegg</i> Flyttet fra linje 382-387, endret fra "poenggivende praksis" til kun praksis.
<i>Eventuell ny tekst</i> Praksis er en opplærings situasjon. Studenter i praksis kan ikke anses å være i en normal arbeidssituasjon og kan derfor ikke motta lønn fra praksisstedet i løpet av praksisperioden. De skal trene på reelle arbeidssituasjoner og lære seg å arbeide kunnskapsbasert. Det må opprettes gode rutiner for evaluering og vurdering av praksisstedet og av studentenes læringsutbytte i praksisperioden. Evalueringene skal brukes som en ressurs i kvalitetssikringsarbeidet på institusjonene.
<i>Begrunnelse</i> Praksis er en opplæringsarena uansett om praksisen gjennomføres i en profesjons- eller disiplinutdanning. Sentralstyret mener derfor at teksten bør stå i den generelle delen om arbeidslivsrelevans og praksis, og at den bør flyttes fra kapittelet om utplasseringspraksis/rammeplanstyrt praksis. Må ses i sammenheng med forslag 54 som foreslår å stryke teksten fra en annen del i plattformen.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

74

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
69	Nei	364	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Praksis skal være en integrert del av utdanningen.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Ved bruk av praksisplasser hos eksterne aktører, skal praksisoppholdet gi studentene et læringsutbytte, samt være en integrert del av utdanningen.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker at det presiseres at praksisopphold skal være en integrert del av et utdanningsprogram. Dette skal sikre at praksisoppholdet er organisert under riktige vilkår og rammer, samt at det skal gi det læringsutbyttet som studenten har krav på.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

75

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
70	Nei	365	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Utdype NSOs politikk om RSA og deres tilknytning til utdanningsinstitusjonen.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Alle utdanningsinstitusjoner skal ha et Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). RSA				

skal være et koordinerende organ for den strategiske arbeidet hver enkelt institusjon har med arbeids- og næringsliv utenfor academia. Et av de viktigste oppgavene til RSA skal være å sikre at samarbeidet med det regionale arbeids- og næringslivet når fagmiljøene slik at det gir positive utslag i alle studieprogram. RSA skal ha en koordinerende funksjon også for organer på lavere nivå ved institusjonene.

Begrunnelse

Sentralstyret ønsker å konkretisere NSOs politikk om Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA), da dagens politikk på området er svært snever og generell. Det er ønskelig at alle fagmiljøer skal ha en tett tilknytning til arbeids- og næringsliv. Slik det fungerer i dag, er RSAene svært overordnet og på et ledelsesnivå. Sentralstyret ønsker derfor å presisere i NSOs politikk at fagmiljøene skal ha et samarbeid med det regionale arbeids- og næringslivet. Sentralstyret ser på dette som en god mulighet for en bedre arbeidslivstilknytning.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

76

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
71	Nei	378	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

6.2 Utplaseringspraksis

Endring

Underoverskrift endret

Eventuell ny tekst

6.2 Rammeplanstyrt praksis

Begrunnelse

Underoverskriften til kapittel 6.2 er foreslått endret, da sentralstyret ønsker å tydeliggjøre forskjellene mellom praksiser i profesjonsutdanningene (rammeplanstyrte utdanninger) og i utdanninger hvor praksis ikke er en integrert del av utdanningen. Endringen er ingen politisk endring, men bør allikevel ses i sammenheng med de andre forslagene som omhandler arbeidsliverelevans og praksis.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

77

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
72	Nei	382-387	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Praksis er en opplæringsssituasjon. Studenter i poenggivende praksis kan ikke anses å være i en normal arbeidssituasjon og kan derfor ikke motta lønn fra praksisstedet i løpet av praksisperioden. De skal trene på reelle arbeidssituasjoner og lære seg å arbeide kunnskapsbasert. Det må opprettes gode rutiner for evaluering og vurdering av praksisstedet og av studentenes læringsutbytte i praksisperioden. Evalueringene skal brukes som en ressurs i kvalitetssikringsarbeidet på institusjonene.

Strykning

Flyttes til kapittelets innledning.
<i>Eventuell ny tekst</i> Ingen.
<i>Begrunnelse</i> Må ses sammen med forslag 50. Praksis er en opplæringsarena uansett om praksisen gjennomføres i en profesjons- eller disiplinutdanning. Sentralstyret mener derfor at teksten bør stå i den generelle delen om arbeidslivsrelevans og praksis, og at den bør flyttes fra kapittelet om utplasseringspraksis/rammeplanstyrt praksis.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

78

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
73	Nei	391-392	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> I utdanninger det tradisjonelt ikke er utplasseringspraksis skal det minimum være mulig å velge et fordypningsfag som gir mulighet til dette.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Ingen.				
<i>Begrunnelse</i>				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

79

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
73	Nei	391-392	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> I utdanninger det tradisjonelt ikke er utplasseringspraksis skal det minimum være mulig å velge et fordypningsfag som gir mulighet til dette.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Ingen.				
<i>Begrunnelse</i> Teksten som er foreslått strøket er ivaretatt av forslag 50. Dersom forslag 50 ikke vedtas, anbefaler sentralstyret at forslaget ikke strykes.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

80

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
74a	Nei	393	Sentralstyret	SST

<i>Opprinnelig tekst</i> 6.2.1 Kvalitetssikring av praksisplasser
<i>Endring</i> Endrer til underkapittel.
<i>Eventuell ny tekst</i> 6.3 Kvalitetssikring av praksisplasser
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å endre forslag 56a-c fra delkapittel til underkapittel, da innholdet i kapitlene gjelder for alle utdanninger, og ikke bare de rammeplanstyrte utdanningene. Sentralstyret mener derfor at kapitlene ikke kun kan stå under rammeplanstyrte utdanninger slik de står i dag.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

81

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
74b	Nei	405	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> 6.2.2 Fordeling av ansvar, oppfølging og veiledning				
<i>Endring</i> Endrer til underkapittel.				
<i>Eventuell ny tekst</i> 6.4 Fordeling av ansvar, oppfølging og veiledning				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å endre forslag 56a-c fra delkapittel til underkapittel, da innholdet i kapitlene gjelder for alle utdanninger, og ikke bare de rammeplanstyrte utdanningene. Sentralstyret mener derfor at kapitlene ikke kun kan stå under rammeplanstyrte utdanninger slik de står i dag.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

82

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
74c	Nei	416	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> 6.2.3 Gjennomføring av praksisperioder				
<i>Endring</i> Endrer til underkapittel.				
<i>Eventuell ny tekst</i> 6.5 Gjennomføring av praksisperioder				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å endre forslag 56a-c fra delkapittel til underkapittel, da innholdet i kapitlene gjelder for alle utdanninger, og ikke bare de rammeplanstyrte utdanningene. Sentralstyret mener derfor at kapitlene ikke kun kan stå under rammeplanstyrte utdanninger slik de står i dag.				

<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

83

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
75	Nei	398	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til en setning om avtaler mellom institusjonene og arbeidsliv for å sikre praksisplasser.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Det skal tilstrebes at det etableres langsiktige avtaler mellom institusjonene og lokalt arbeidsliv, som sikrer en forutsigbar tilgang på praksisplasser.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker at det skal være forutsigbart for institusjonene hvor de får tak i praksisplasser, og hvor mange de kan forvente ved de ulike stedene. Dette vil bidra til at kvaliteten på praksis sikres, da institusjonene slipper å ta ringerunder i siste liten for å skaffe nok praksisplasser. Ved å ha slike avtaler vil det være arbeidet med å sikre praksisplasser forutsigbart for institusjonene, slik at de kan bruke mindre tid på å skaffe praksisplasser i siste liten, og mer tid på generell kvalitetsutvikling knyttet til praksis.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

84

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
76	Nei	410	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til en setning om mulighet til å varsle om kritikkverdige forhold.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Studenter skal ha muligheten til å varsle om kritikkverdige forhold til utdanningsinstitusjonen, og skal ha en sterk rettssikkerhet i tilknytning til dette.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener det er viktig at institusjonene sikrer at det finnes gode muligheter for å varsle om kritikkverdige forhold, også i forbindelse med praksis. Vi mener også det må være gode systemer for å sikre studentenes rettsikkerhet, for å hindre at studenter lar være å melde fra i frykt for konsekvensene dette kan få i etterkant. Vi ønsker derfor at dette presiseres i kapittelet om praksis.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

85

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
--------------------	---------------------	--------------------	-----------------------	--------------

76	Nei	410	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Legge til en setning om mulighet til å varsle om kritikkverdige forhold.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Studenter skal ha muligheten til å varsle om kritikkverdige forhold til utdanningsinstitusjonen, og skal ha en sterk rettssikkerhet i tilknytning til dette.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener det er viktig at institusjonene sikrer at det finnes gode muligheter for å varsle om kritikkverdige forhold, også i forbindelse med praksis. Vi mener også det må være gode systemer for å sikre studentenes rettsikkerhet, for å hindre at studenter lar være å melde fra i frykt for konsekvensene dette kan få i etterkant. Vi ønsker derfor at dette presiseres i kapittelet om praksis.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

86

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
77	Nei	417-421	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> For å sikre like muligheter til å ta høyere utdanning mener NSO at alle ekstra utgifter i forbindelse med studiepoenggivende praksis skal dekkes av Kunnskapsdepartementet, gjennom bevilgninger til utdanningsinstitusjonen. Institusjonene skal tilrettelegge for gjennomføring av praksisperioder ved å tilby særplass i praksis til studenter med behov for det. Kriteriene for dette må være tilgjengelig for studentene.				
<i>Endring</i> Endret fra studiepoenggivende praksis til praksis, og at all praksis skal være gratis for studenter.				
<i>Eventuell ny tekst</i> For å sikre lik mulighet til å ta høyere utdanning skal alle ekstra utgifter i forbindelse med praksis dekkes av utdanningsinstitusjonene. Det offentlige både gjennom kommune, fylkeskommune og stat, samt det regionale arbeids- og næringslivet må ta ansvar sammen med utdanningsinstitusjonene for å sikre tilstrekkelig med praksisplasser som ikke medfører ekstra utgifter for studentene. Institusjonene skal tilby særplass i praksis for studenter med behov for det. Kriteriene for dette må være lett tilgjengelige for studentene.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å presisere i politikken at ingen form for praksis skal være en økonomisk byrde for studentene. I tillegg ønsker sentralstyret å presisere det er institusjonen som skal dekke eventuelle kostnader knyttet til praksis. Sentralstyret ønsker å presisere at den foreslåtte endringen om å stryke ordet «studiepoenggivende» i sammenheng med praksis er viktig, ettersom dagens politikk vil utelukke de fleste rammeplanstyrte utdanningene som allerede har integrert praksis. Dette gjelder blant annet ved alle lærerutdanningene hvor praksis ikke gir studiepoeng.				

<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

87

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
78 (Dissens)	Nei	417-420	Fredrik Bødtker, Kaja De Ru, Marte Øien, Ruben Haugland, Ine Sophie Atterås, Bjørn Dinesen	SST

Opprinnelig tekst

For å sikre like muligheter til å ta høyere utdanning mener NSO at alle ekstra utgifter i forbindelse med studiepoenggivende praksis skal dekkes av Kunnskapsdepartementet, gjennom bevilgninger til utdanningsinstitusjonen. Institusjonene skal tilrettelegge for gjennomføring av praksisperioder ved å tilby særplass i praksis til studenter med behov for det.

Endring

Endrer fra studiepoengsgivende praksis til praksis. Tydeliggjør også ansvaret for å sikre tilstrekkelig med praksisplasser.

Eventuell ny tekst

Alle utgifter tilknyttet praksis skal dekkes av Kunnskapsdepartementet, gjennom bevilgninger til utdanningsinstitusjonen. Det offentlige både gjennom kommune, fylkeskommune og stat, samt det regionale arbeids- og næringslivet må ta ansvar sammen med utdanningsinstitusjonene for å sikre tilstrekkelig med praksisplasser som ikke medfører ekstrautgifter for studentene. Institusjonene skal tilby særplass i praksisordningen studenter med behov for det.

Begrunnelse

Dissens: Mindretallet bestående av Fredrik Bødtker, Kaja De Ru, Marte Øien, Ruben Haugland, Ine Sophie Atterås, Bjørn Dinesen ønsker å vedta dette forslaget fremfor forslag 77.

Mindretallet mener utgiftene for praksis må dekkes av Kunnskapsdepartementet gjennom ekstra bevilgninger til utdanningsinstitusjonene. Utgifter knyttet til praksis vil variere mellom utdanningsinstitusjonene grunnet geografisk utstrekning. Gjennom ekstra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet sikrer vi at universitetene og høgskolene kan ivareta ta det regionale samfunnsansvaret uten å måtte prioritere i egne budsjetter.

*Redaksjonskomiteens innstilling**Vedtatt / Avvist*

88

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
79	Nei	423	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

Ingen.

Tillegg

Nytt underkaptittel om at alle studier skal ha tilbud om arbeidslivsrelevant praksis.

Eventuell ny tekst

X.X. Arbeidslivspraksis
 Alle studier skal ha et tilbud om arbeidslivsrelevant praksis i løpet av studiet. Praksis skal være studiepoenggivende i seg selv eller integrert i et emne. Dette omfatter studier som ikke er styrt av dagens eksisterende rammeplaner. En forutsetning for dette er at praksisen er ulønnet og at studenten har tilgang til samme ordninger for veiledning, kvalitetssikring og varsling som ved obligatorisk praksis. Det skal også være mulig å ta denne praksisen i utlandet.

Begrunnelse
 Praksis er en utmerket læringsarena for å knytte teori og praksis sammen. Sentralstyret ønsker derfor å presisere at alle studenter skal ha et tilbud om arbeidslivsrelevant praksis for å trene på reelle arbeidssituasjoner.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

89

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
80	Nei	433	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst
 Ingen.

Tillegg
 Legge til et avsnitt om tilrettelegging for tillitsvalgtarbeid.

Eventuell ny tekst
 Institusjonene skal legge til rette for at studenter kan delta som tillitsvalgte på lokalt og nasjonalt nivå. Dette innebærer for eksempel gyldig fravær fra undervisning på grunn av obligatorisk møtevirksomhet eller permisjonsordninger for de som sitter i fulltidsverv. Dette reguleres av en samarbeidsavtale mellom studentdemokratiet og institusjonen.

Begrunnelse
 Sentralstyret mener det er viktig at ingen studenter ekskluderes fra studentdemokratiet eller hindres fra å ha verv på lokalt og nasjonalt nivå som følge av at institusjonen ikke legger til rette for dette. Vi ønsker derfor å presisere at institusjonene skal legge til rette for at studenter kan delta som tillitsvalgte, og at dette skal reguleres i en avtale studentdemokratiet og institusjonene har blitt enige om.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

90

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
81	Nei	434-435	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst
 Minst 30 prosent av medlemmene i alle kollegiale beslutningsorgan i universitetene og høyskolene skal være studenter.

Endring
 Endre krav om studentrepresentasjon fra 30 til 20 prosent.

Eventuell ny tekst
 Minst 20 prosent av medlemmene i alle kollegiale rådgivende og beslutningstakende

organ ved universitetene og høyskolene skal være studenter.

Begrunnelse

I dag har NSO motstridene politikk på dette. I dette dokumentet har NSO et krav om 30 prosent studentrepresentasjon, mens i dokumentet om styring og ledelse i sektoren krever NSO 20 prosent. Sentralstyret mener det er tilstrekkelig at studentene har krav på at 20 prosent av medlemmene i disse organene skal være studenter, slik det står i universitets- og høyskoleloven i dag. I tillegg har vi presisert at dette kravet også bør gjelde rådgivende organ, ikke bare beslutningstakende.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

91

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
82	Nei	445-447	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Det skal være obligatorisk for emneansvarlig å gjennomføre evalueringer hvert semester emnet tilbys og det skal tilstrebes en høyest mulig svarprosent.				
<i>Endring</i>				
Stryke siste del av avsnittet.				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Det skal være obligatorisk for emneansvarlig å gjennomføre evalueringer hvert semester emnet tilbys.				
<i>Begrunnelse:</i>				
SST mener det er viktig å beholde setningen om at emneevalueringer skal gjennomføres hvert semester, da det er viktig for en kontinuerlig kvalitetsutvikling. SST mener også det er prinsipielt viktig at alle studenter som tar et emne har reelle muligheter til å evaluere emnet og komme med forslag til forbedringer. SST mener det er overflødig å presisere at det skal tilstrebes en høyest mulig svarprosent.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

92

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
83 (Dissens)	Nei	445-447	Sondre Jahr Nygaard, Marte Øien, Martin Fredheim, Kine Nossen, Anine Klepp	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Det skal være obligatorisk for emneansvarlig å gjennomføre evalueringer hvert semester emnet tilbys og det skal tilstrebes en høyest mulig svarprosent.				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Det skal være obligatorisk å gjennomføre emneevalueringer. Emneevalueringene trenger derimot ikke skje hvert semester emnet tilbys. Evalueringene skal fokusere både på innholdet i undervisningen og undervisningsmetodene som er brukt.				

<i>Begrunnelse</i> Dissens: Mindretallet bestående av Sondre Jahr Nygaard, Marte Øien, Martin Fredheim, Kine Nossen og Anine Klepp ønsker å vedta dette forslaget fremfor forslag 82. Mindretallet mener obligatorisk gjennomføring av evalueringer hvert semester emner tilbys vil føre til evalueringstretthet blant studentene, samt at det vil ta mye tid for emneansvarlig med å jobbe med administrative oppgaver. Vi er også redd for at store mengder emneevalueringer gjør at hver enkel evaluering vil bli mindre verdt når de skal vurderes av sitt respektive institutt, siden mengden vil være umulig å vurdere på en grundig og kritisk måte.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

93

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
84	Nei	449	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ingen.				
<i>Tillegg</i> Utdype hva rapporten som utarbeides etter sluttevaluering skal inneholde.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Rapporten skal i tillegg til resultatene fra evalueringene inneholde forslag til eventuelle forbedringer basert på tilbakemeldingene fra studentene. Dette skal fagansvarlig og de studenttillitsvalgte på det aktuelle nivået utforme i samarbeid. Leder på det aktuelle nivået har et overordnet ansvar for at eventuelle tiltak til forbedring gjennomføres.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener det viktigste med en slik rapport er å gjøre rede for hvordan man skal forbedre emner og program på bakgrunn av tilbakemeldingene fra studentene, og ønsker derfor å presisere dette i plattformen. Det er viktig at studentene selv involveres i dette arbeidet, og at det følges opp av nærmeste leder.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

94

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
85	Nei	459-461	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Det skal eksistere utvalg som utøver kvalitetssikring på alle nivåer ved institusjonene.				
<i>Endring</i> Legge til at utvalgene også skal drive kvalitetsutvikling.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Det skal eksistere utvalg som følger opp kvalitetssikringssystemer og driver kvalitetsutvikling på alle nivåer ved institusjonene.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener det er litt for snevert å gi slike utvalg oppgaven med å utøve				

kvalitetssikring uten og samtidig gi dem et ansvar for kvalitetsutvikling. Vi ønsker derfor at disse utvalgene skal følge opp kvalitetssikringssystemene, men også ha et overordnet ansvar for å drive kvalitetsutvikling på det aktuelle nivået ved institusjonen. På den måten unngår man å skape et skille mellom systemene som skal sikre kvalitet, og arbeidet med å utvikle kvaliteten, to oppgaver sentralstyret mener bør sees i sammenheng.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

95

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
86	Nei	462	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
7.2 Kvalitetssikring på nasjonalt nivå				
<i>Endring</i>				
Endre overskrift				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
7.2 Nasjonale tiltak				
<i>Begrunnelse</i>				
Sentralstyret ønsker å endre tittelen på dette kapittelet slik at den henger bedre sammen med innholdet i kapittelet. Dette må sees i sammenheng med strykningen i forslag 67.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

96

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
87	Nei	463-469	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
For å sikre at kvaliteten på utdanningen er høy skal all høyere utdanning kvalitetssikres gjennom et velfungerende system for kvalitetssikring på institusjonen. NOKUT skal føre tilsyn med kvalitetssikringssystemene til institusjonene for å sikre at studietilbudene som gis på de ulike høyere utdanningsinstitusjonene holder høy kvalitet. Kvalitetssikringsarbeidet skal fokusere på forbedring av studiekvaliteten mer enn på å bygge opp tilfredsstillende systemer. NSO mener at NOKUT skal få tilstrekkelige midler til ikke bare se på minimumskrav, men heller være en endringsaktør for å utvikle kvalitet i norsk høyere utdanning.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Ingen.				
<i>Begrunnelse</i>				
Sentralstyret ønsker å stryke delen som omhandler NOKUT, da dette er ivaretatt av NSOs plattform for organisering og dimensjonering av høyere utdanning.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				

Vedtatt / Avvist

97

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
88	X		Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> «Forelesning», «Foreleser», osv.				
<i>Endring</i> Gjennomgående endring i hele plattformen.				
<i>Eventuell ny tekst</i> «Undervisning», «underviser», osv.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å endre alle utdaterte og misvisende ord som foreleser, forelesning, osv. som står i plattformen i dag, til undervisning, underviser, osv. Dette er for å sikre at de begrepene som brukes i plattformen stemmer overens med begrepene vi bruker ellers.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

98

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
89	Ja		Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> "rammeplanstyrt praksis"				
<i>Endring</i> Endre alle "rammeplanstyrt praksis" til obligatorisk praksis" i hele plattformen				
<i>Eventuell ny tekst</i> "obligatorisk praksis"				
<i>Begrunnelse:</i> Vi har fått tilbakemeldinger fra sektoren at rammeplanstyrt praksis ikke er et dekkende begrep, da det er mange utdanninger som har obligatorisk praksis, men som ikke er rammeplanstyrte. Dette forekommer blant annet innenfor helsesektoren. Å bruke begrepet obligatorisk praksis, vil også disse være dekket.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

99